

PREZYDENT O BUDOWIE CPK

Musimy i możemy realizować strategiczne inwestycje

Nie słuchajcie tych, którzy wyśmiewają inwestycje. Polska i Polacy czekają na odwagę inwestycyjną. Nie chcemy być tylko jednym z wielu krajów Europy. Chcemy, żeby centrum było tutaj. Zapewniam, że nas na to stać. Nie dajmy się zwieść temu, że można to zastąpić kilkoma mniejszymi portami lotniczymi – mówił prezydent Andrzej Duda podczas uroczystości z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Rząd Donalda Tuska kluczy w sprawie CPK, próbując okrawać ten projekt. Tymczasem został on wpisany na listę projektów strategicznych Unii Europejskiej. **s.5**

foto: Marek Borawski/KPRP/d

codziennie

**Gazeta
Polska**

 albicia.com/GPcodziennie
 twitter.com/GPcodziennie
 facebook.com/GPcodziennie
 GP Codziennie
Poniedziałek 06/05/2024 CENA 5,00 zł (w tym 8% VAT) #87 (3677) / INDEKS 100625 / WYDANIE 1

„NAPRUTY JAK MESSERSCHMITT”
VS PROBLEMY Z NAGŁOŚNIENIEM

AWANTURA PO KOMPROMITACJI KIERWIŃSKIEGO. POJAWIŁ SIĘ SERYJNY SAMOBÓJCA

Wystąpienie szefa MSWiA Marcina Kierwińskiego podczas centralnych obchodów Dnia Strażaka wywołało lawinę komentarzy, gdyż pojawiły się podejrzenia, że minister mógł być pod wpływem alkoholu. On sam twierdzi, że winny całej sytuacji jest... pogłos z głośników. Internauci szybko jednak przypomnieli, że podobne „problemy techniczne” zdarzały się temu politykowi już w przeszłości. Z kolei Jacek Protasiewicz związany z Trzecią Drogą wprost stwierdził, że Kierwiński był „napruty jak messerschmitt”, i zaapelował, aby w odwecie prominentny polityk PO nie nasyłał na niego „seryjnych samobójców”.

s.3

foto: Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

GOSPODARKA

Tusk dokręca Polakom śrubę

W skrajnym ubóstwie żyje 1,8 mln Polaków. Dysponują oni średnio kwotą 20 zł dziennie. Rocznie mają ok. 7,3 tys. zł, a więc mniej więcej tyle, ile wynosi średnie miesięczne wynagrodzenie. Strach pomyśleć, jak wytrzymają drożyzną Donalda Tuska. W wakacje czeka nas prawdziwe tsunami podwyżek. Wzrosną rachunki za gaz, ciepło systemowe i prąd, a niedługo później – za wodę i odpady. **s.8**

ŚWIAT

Łotwa zabezpiecza wschodnią granicę

Łotewska armia rozpoczęła kopanie rowów przeciwpancernych wzdłuż granicy z Rosją. Pierwszy, 20-km odcinek ma zostać ukończony do września. W ciągu najbliższych pięciu lat Łotysze przeznaczą na zabezpieczenie granicy ponad 300 mln euro. Ma to być element Bałtyckiej Linii Obrony, która obejmie utworzenie punktów wsparcia na całej granicy z Rosją i Białorusią. **s.7**

SPRAWA KS. OLSZEWSKIEGO

Areszt wydobywczy potrzebny Bodnarowi

Jutro Piotr Kluz, sędzia, który odrzucił zażalenie obrońców na areszt ks. Olszewskiego, powinien na piśmie uzasadnić swoją decyzję. – Mamy nadzieję, że odniesie się do merytorycznych argumentów, ponieważ zapewniał, że cała sprawa nie ma politycznego charakteru, choć gołym okiem widać, że tak właśnie jest – mówi „Codzienniej” obrońcy księdza. Uważają, że prokuratura w tej sprawie stosuje tzw. areszt wydobywczy, by złamać zatrzymanych i wydobyć od nich zeznania obciążające polityków opozycji w sprawie Funduszu Sprawiedliwości. Adam Bodnar już zapowiedział wnioski o uchylenie immunitetów kilku posłom. **s.5**

foto: YouTube/d

Marcin Kierwiński
szef MSWiA w rozmowie z mediami po wystąpieniu
na pl. Józefa Piłsudskiego w Międzynarodowym Dniu Strażaka

\\ Akurat był straszny pogłos na tych uroczystościach i coś zdarzyło się z mikrofonem.
Wszystko jest w jak najlepszym porządku. \\

2

PONIEDZIAŁEK 6 MAJA 2024

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

foto: Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

POGODA

Poniedziałek 06.05 Przejścia, opady

WSCHÓD słońca 04:55 ZACHÓD słońca 20:09
Imieniny obchodzą: Bartłomiej, Benedykta, Domagniew, Edbert, Ewodia, Ewodusz, Filip, Franciszek, Jakub, Jan, Judyta, Jurand, Miłodrog, Placyd, Radosław, Teodot

Gdańsk 16°C 9°C	Lublin 21°C 13°C
Katowice 23°C 14°C	Kraków 23°C 14°C
Łódź 19°C 12°C	Poznań 18°C 10°C
Warszawa 21°C 13°C	Wrocław 19°C 11°C

Wtorek 07.05 Przejścia, opady

WSCHÓD słońca 04:53 ZACHÓD słońca 20:11
Imieniny obchodzą: August, Benedykt, Bogdala, Domicela, Domicjan, Domicjana, Flawia, Florian, Gizela, Gustawa, Jan, Ludomira, Ludomil, Piotr, Róża, Stanisław, Sylwiusz

Gdańsk 10°C 6°C	Lublin 17°C 7°C
Katowice 17°C 12°C	Kraków 14°C 11°C
Łódź 13°C 8°C	Poznań 13°C 8°C
Warszawa 15°C 10°C	Wrocław 18°C 11°C

PIOTR NISZTOR

Imperium Kierwińskiego w popłochu

Start Marcina Kierwińskiego, ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz szefa warszawskich struktur PO, do Parlamentu Europejskiego wywołał popłoch i panikę w stolicy. Oznacza to, że zaufany człowiek Donalda Tuska straci bardzo silną pozycję rozgrywającego nie tylko w Warszawie, lecz także w rządzie. Kierwiński od lat z tylnego siedzenia rozdawał karty w warszawskim samorządzie, będąc z tego powodu w konflikcie z prezydentem Rafałem Trzaskowskim. Po powołaniu rządu koalicji 13 grudnia swoje stołeczne imperium zaczął poszerzać o wpływy w spółkach Skarbu Państwa oraz służbach mundurowych i specjalnych, gdzie skutecznie i masowo zaczął lokować swoich ludzi. Dlaczego zaledwie po czterech miesiącach, tak nagle, stracił wpływy i został odsunięty na boczny tor, jakim jest start do Parlamentu Europejskiego? O co faktycznie chodzi?

Rafał Zawistowski

GRZEGORZ WSZOLEK

Wisła wraca tam, gdzie jej miejsce?

Trzydzieści lat czekała Wisła Kraków na podniesienie jakiegokolwiek trofeum. Od 2011 r. jeden z najbardziej utytułowanych klubów w Polsce przeszedł najpierw przez okres stagnacji, następnie przejął go gang z „Miśkiem” na czele, aż w końcu z powodu długów zaczął tonać i znalazł się na zapleczu ekstraklasy. Wisła Kraków nadal ma milionowe zaległości, ale w Grodzie Kraka już nikt o tym nie pamięta. Puchar Polski, wywalczony po świetnym i emocjonującym meczu z Pogonią Szczecin, wywołał euforię wśród kibiców. Trudno się dziwić – nikt nie dawał „Białej Gwiazdzie” szans w starciu z drużyną aspirującą przed sezonem do ligowego tytułu. Skazywana na pożarcie Wisła sprawiła jedną z największych sensacji futbolowych w Polsce. I teraz będzie grała w eliminacjach do Ligi Europy bez względu na to, jak potoczą się jej losy w Fortuna I Lidze. Jakaż to romantyczna historia w piłkarskiej scenarii!

Tomasz
Teluk

Kolejna dęta afery Tuska

Wpis Donalda Tuska o tym, że były prezes Orlenu Daniel Obajtek jest powiązany z Hezbollahem, to doskonale zakrojony chwyt kampanijny mający uderzyć w opozycję. Z jednej strony premier wie, co robi, odpowiadając na zapotrzebowanie własnego elektoratu, z drugiej zaś „demaskuje” to go jako człowieka mocno oderwanego od rzeczywistości, także biznesowej. To, w jaki sposób robi się interesy na rynku surowców, doskonale opisał dziennikarze Javier Blas i Jack Farchy w książce „Świat na sprzedaż”. Od pół wieku dostawami ropy, gazu i metali rządzą traderzy towarowi, przedstawiciele oligopolu, którzy potrafią zapuszczać się w najbardziej ciemne zakątki świata, współpracując z dyktatorami, watażkami i upadłymi reżimami. Zasoby surowców leżą nie gdzie indziej niż w Rosji, Chinach, Iranie, Wenezueli i państwach Dalekiego Wschodu. Od dekad dostawy ropy naftowej realizowane są właśnie z tych kierunków. Jak się okazuje, nie zawsze legalnie, a nawet obchodząc międzynarodowe sankcje. Jednak tankując paliwo na stacji, nikt o to nie pyta.

Piotr
Lisiewicz

Trzeźwy jak świnia

Jak napisał Adam Szostkiewicz z „Polityki”, minister Marcin Kierwiński był w czasie wiadomej uroczystości trzeźwy jak świnia: „Minister zaprzecza, podaje zerowy wynik badania alkomatem, któremu poddał się z własnej woli (...). Mamy słowo ministra i wynik testu na obecność alkoholu w jego krwiobiegu przeciw wyrokowi wydanemu na Kierwińskiego przez jego pisowskich rywali w wyborach europejskich. Póki wynik nie zostanie podważony, należy wierzyć ministrowi”. Skoro należy, to wierzymy! A swoją drogą żyjemy w czasach, w których polityk – jeśli się upije, czyli popełni drobny błąd – może skończyć karierę. Ale jeśli udowodni mu się działalność na rzecz wrogich stolic przeciwko własnemu krajowi, to może wygrać wybory. A że to zdrada ojczyzny, za którą grozi 10 lat? To martwy paragraf. Ważne, że narażając kraj na utratę niepodległości, działał na trzeźwo i nie zataczał się! Że kazał stosować prowokacje, bić i gazować rolników? Nic strasznego, byle się dobrze prezentował. Współcześni mieszczanie będą patrzeć z szacunkiem, jeśli ma drogi garnitur i mówi gładkie słowa.

PREZYDENT O ARMII

CYTAT DNIA \ Musimy nadal budować polską armię, nowoczesną, silną, która potencjalnie będzie w stanie zatrzymać każdego napastnika – podkreślił Andrzej Duda w rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. Prezydent mianował gen. Marka Sokołowskiego na stanowisko dowódcy generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych i gen. bryg. Krzysztofa Stańczyka na stanowisko dowódcy WOT.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

TEMAT DNIA

PONIEDZIAŁEK 6 MAJA 2024

3

SKANDAL \ „Napruły jak messerschmitt” vs problemy z nagłośnieniem

Awantura po kompromitacji Kierwińskiego. Pojawił się seryjny samobójca

Wystąpienie szefa MSWiA Marcina Kierwińskiego podczas centralnych obchodów Dnia Strażaka wywołało lawinę komentarzy, gdyż pojawiły się podejrzenia, że minister mógł być pod wpływem alkoholu. On sam twierdzi, że winny całej sytuacji jest... pogłos z głośników. Internauci szybko jednak przypomnieli, że podobne „problemy techniczne” zdarzały się temu politykowi już w przeszłości. Z kolei Jacek Protasiewicz związany z Trzecią Drogą wprost stwierdził, że Kierwiński był „napruły jak messerschmitt”, i zaapelował, aby w odwecie prominentny polityk PO nie nasyłał na niego „seryjnych samobójców”.

Jan Przemyski

W czasach rządu PO-PSL dorobił się fortuny, współzarządzając lotniskiem w Modlinie (późniejsza kontrola NIK wykazała liczne nieprawidłowości przy realizacji tej inwestycji), był jednym z najbliższych współpracowników Hanny Gronkiewicz-Waltz w czasach, gdy w stolicy śmiało działała mafia reprywatyzacyjna, później został szefem biura politycznego premier Ewy Kopacz, jest też synem gen. Andrzeja Kierwińskiego, który cieszył się najwyższym zaufaniem władz PRL – tak w skrócie można opisać życiorys i otoczenie Marcina Kierwińskiego, obecnego ministra spraw wewnętrznych i administracji oraz jednego z najbardziej zaufanych ludzi Donalda Tuska. Gdy objął resortową tekę, zasłynął przede wszystkim z akcji wdarcia się służb do Pałacu Prezydenckiego w celu zatrzymania Mariusza Kamińskiego i Macieja

Wąsika. Teraz z kolei wrócił na czołówki gazet ze względu na swoje wystąpienie podczas sobotnich obchodów Dnia Strażaka, które zorganizowano w Warszawie.

Przed szefem MSWiA głos ze sceny zabierali prezydent Andrzej Duda oraz marszałek Sejmu Szymon Hołownia, których przemówienia były wyraźnie słyszalne. Gdy jednak do mikrofonu podszedł Kierwiński i zaczął wymieniać osoby, do których się zwraca, już po chwili wykonał dziwne ruchy, łapiąc za mikrofon i ucinając swoją wypowiedź. Po krótkiej pauzie kontynuował, bardzo dziwnie akcentując słowa. Wielu użytkowników mediów społecznościowych wprost stwierdziło, że minister „bełkocze” i zachowuje się jak osoba pod wpływem alkoholu. Ten z kolei w późniejszych (ok. 1,5 godz. później) wypowiedziach dla mediów sprzyjających koalicji 13 grudnia bronił się, że w miejscu uroczystości „był straszny pogłos mikrofonu” i z pew-

nością jest to wina sprzętu. Internauci przypomnieli jednak, że podobne problemy z przemówieniem polityk PO miał podczas Dnia Strażaka w Płońsku w 2023 r. Wówczas także było ono trudne do zrozumienia.

Po jakimś czasie Kierwiński zamieścił na platformie X zdjęcie wydruku z badania alkomatem podpisanego przez aspirant Ewę Burnett. Czynności miały zostać wykonane w Komendzie Rejonowej Policji Warszawa II przy ul. Malczewskiego. Jednak tutaj pojawiły się kolejne wątpliwości, gdyż opis badania jest przygotowany niechlujnie, niektóre dane wpisano do złych rubryk. Dociekliwi użytkownicy internetu zaczęli twierdzić, że w polskiej policji nie pracuje nikt taki jak Ewa Brunett – nie ma jej w żadnych spisach. Masowo zaczęto oznaczać profile policji pod pytaniami w tej sprawie i dopytywać o monitoring z komendy. Do momentu odesłania tego egzemplarza „Codziennej” do drukarni na żaden z tych

wpisów nie udzielono oficjalnej odpowiedzi. W związku z tym nasza redakcja wysłała do rzecznika Komendy Stołecznej Policji zapytania związane z badaniem trzeźwości ministra Kierwińskiego. O otrzymanych odpowiedziach będziemy informować na naszych łamach.

To jednak nie był koniec kłopotów szefa MSWiA, który zaczął straszyć, że osoby szkalujące jego „dobre imię” zostaną pociągnięte do odpowiedzialności. Prawdziwą polityczną bombę rzucił na Kierwińskiego Jacek Protasiewicz, były członek PO obecnie związany z Trzecią Drogą, który napisał, że zna dobrze szefa MSWiA z przeszłości i wie, „ile i co jest pite w gabinetach rządu PO”. „Podsumowując, Kierwiński wczoraj był napruły jak messerschmitt. Gadanie o problemach technicznych to ściema dla maluczkich” – stwierdził Protasiewicz. W jednym z kolejnych wpisów przedstawiciel Trzeciej Drogi odniósł się do zapowiedzianych przez Kier-

wińskiego konsekwencji dla osób formułujących oskarżenia. „Jeśli pośród tych osób jestem i ja, to wyślij pozew (adres Twoi ludzie ustalą w minutę). Czekam. Jeśli jednak myślisz o »seryjnych samobójcach«, to odpuść. Pewnie znam ich wszystkich” – brzmi fragment wpisu Protasiewicza.

Komentarza w tej sprawie udzielił nam politolog dr Andrzej Anusz. – Jacek Protasiewicz jest osobą bardzo dobrze zorientowaną w kulisach PO. To jest człowiek, który przez lata działał z Grzegorzem Schetyną, był bliskim współpracownikiem Tuska. Z pewnością ma wiele do powiedzenia na temat ludzi PO i sądzę, że ten skandal dopiero się rozkręca. Z kolei dla Kierwińskiego najgorsze jest to, że to wystąpienie widziała cała Polska i duża część społeczeństwa uważa je za nienaturalne. Sprawa z badaniem alkomatem będzie podsycala temat, więc myślę, że ciekawe informacje jeszcze przed nami – ocenił dr Anusz.

Giertych zbeształ „niezależną” prokuraturę

POLITYKA \ Mamy dość – zagrzmiał poseł Roman Giertych i zrugął prokuraturę, że zbyt wolno wyciąga konsekwencje za rzekome afery poprzedniej władzy. Natychmiast zareagowali premier, neoszeff Prokuratury Krajowej, minister sprawiedliwości, snując plany, jak będą rozliczać pisowców. Na tym zakończyły się opowieści rządzącej ekipy o walce z upolitycznieniem prokuratury.

Przez niespełna pół roku od przejęcia władzy przez koalicję 13 grudnia sparaliżowanych zostało wiele postępowań – prokuratorskich i sądowych – przeciwko politykom Platformy Obywatelskiej lub ich sprzymierzeńcom. Także dotyczących gigantycznych skandali korupcyjnych. Równocześnie z szykanami spotykają się liderzy opozycji. Niektórzy jednak żądają więcej... Roman Giertych, poseł rządzącej koalicji, zarazem czynny adwokat, niemal natychmiast po objęciu parlamentarnego mandatu zaczął składać zawiadomienia o rzekomych nadużyciach poprzedniej władzy. Równocześnie jest niecierpliwy.

– Mamy dość słuchania informacji o kolejnych aferach poprzedniej władzy, a niesłyszenia niczego (...), w jaki sposób ścigacie przestępstwa – przyznał Giertych na nagraniu sprzed kilku dni skierowanym do prokuratorów. Pojawiła się też reprymenda, czy wręcz mało zawołowana groźba. – A jeśli są dowody na to, że zostało popełnione przestępstwo, to jest obowiązek natychmiastowego stawiania zarzutów. Jeśli ktoś tego nie robi, to nie dopełnia swoich obowiązków, a może nawet to niedopełnienie mieć charakter przestępczy, jeśli jest ono powtarzane ciągle, ze strachu albo z powodu relacji

osobisto-zawodowych – powiedział Giertych.

Na wywody Giertycha może i nie warto byłoby zwracać uwagi, gdyby nie sekwencja wydarzeń w następnych kilkudziesięciu godzinach. Nazajutrz rano premier Donald Tusk ogłosił: „Nikt o niczym nie zapomina”, zapowiedział też ważną konferencję. I wczesnym popołudniem z dziennikarzami spotkali się Dariusz Korneluk, który z namaszczenia Tuska pełni funkcję neoprokuratora krajowego, i Małgorzata Adamajtys, obecna szefowa Prokuratury Regionalnej w Warszawie. Główny temat: śledztwa ws. Orlenu.

Przy okazji Korneluk złożył znamienną deklarację: „Jednym z moich priorytetów jest rozliczenie przestępstw popełnionych w latach 2016–2023, a więc w czasach, kiedy prokuratorzy nie ścigali przedstawicieli władzy państwowej”. Niewiele czasu minęło, a w serwisie X pojawił się kuriozalny wpis Tuska: „Nie jestem mścicielem. (...) Moim celem jest, aby niezależne sądy i prokuratura skutecznie rozliczyły polityków. Nie na mój rozkaz, ale na podstawie prawa”.

Na koniec trzy grosze dorzucił prokurator generalny Adam Bodnar, który zadeklarował na antenie TVP Info, że wnioski o uchylenie immuni-

tetu posłom opozycji to kwestia kilku tygodni. Jako dramatyczną próbę ratowania sytuacji niektórzy odebrali oświadczenie stowarzyszenia Lex Super Omnia, którego ważnym działaczem od lat jest... Korneluk. I ostro odpowiedzieli Giertychowi. „Żaden polityk nie może ingerować w pracę prokuratora ani poprzez narzędzia wpływu wynikające z ciągle obowiązującej ustawy Prawo o prokuraturze, ani poprzez publikowanie treści, w których, jako człowiek władzy, łąje szeregowych prokuratorów prowadzących postępowania karne” – czytamy w odezwie LSO.

Grzegorz Broński

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

POLITYKA \ Czołowi politycy Zjednoczonej Prawicy powalczą o jak największą liczbę miejsc w europarlamencie

PiS odkryło karty na eurowybory

Polska musi być w UE, takie są czasy. Ale Polska musi być w UE jako silne, dobrze rozwijające się i doganiające Zachód państwo. Bo możemy ten Zachód szybko dogonić – mówił prezes Jarosław Kaczyński podczas konwencji PiS, na której zaprezentowano kandydatów do Parlamentu Europejskiego. Wśród nich jest mnóstwo znanych nazwisk, w tym wielu obecnych parlamentarzystów. – Tym ruchem PiS nie naraża się na taką krytykę, jak ekipa rządząca, z której wielu ministrów i wiceministrów kandyduje do PE zaledwie po kilku miesiącach od objęcia władzy nad poszczególnymi resortami – ocenia socjolog prof. Henryk Domański.

Jan Przemyski

W nowej kadencji Parlamentu Europejskiego zasiądzie

53 europosłów z Polski, których wybierzemy w niedzielę 9 czerwca br. Przypomnijmy, że w wyborach europejskich nasz kraj podzielony jest na 13 okręgów i do żadnego z nich nie ma odgórnie przypisanej liczby mandatów – to, ilu reprezentantów będzie miał dany region, uzależnione jest od frekwencji w nim.

Ponad tydzień temu Prawo i Sprawiedliwość zaprezentowało główne tezy swojego programu, z którym idzie do czerwcowych wyborów, a znalazły się wśród nich m.in. odrzucenie Zielonego Ładu, zablokowanie paktu migracyjnego i wysiłek na rzecz budowy w UE wspólnoty ojczyzn. Teraz ugrupowanie Jarosława Kaczyńskiego przedstawiło swoich kandydatów do realizacji tych postulatów w PE.

Konwencja PiS

Do prezentacji kandydatów doszło podczas konwencji zorganizowanej w czwartek w Kielcach. Jako pierwsza podczas tego wydarzenia głos zabarała była premier RP Beata Szydło. – Prosimy was o głosy. Mówimy, że nigdy nie zgodzimy się na wprowadzenie w Polsce euro, że odrzucimy pakt migracyjny, że odrzucimy Zielony Ład, że odrzucimy to wszystko, co utrudnia wam życie, co niszczy polskie rolnictwo, co niszczy polską gospodarkę. Nigdy nie zgodzimy się na to, by sprawy polskie były podporządkowane sprawom niemieckim w PE – mówiła Beata Szydło.

Zjednoczona Prawica wystawia mocną drużynę

Po jej przemówieniu przedstawiono polityków, którzy zajmą czołowe miejsca na listach PiS w czerwcowych wyborach. W okręgu pierwszym obejmującym województwo pomorskie Zjednoczoną Prawicę poprowadzą Anna Fotyga i Jarosław Sellin, a na dalszych miejscach

Wygraliśmy w wyborach samorządowych, musimy wygrać w tych – mówił prezes Jarosław Kaczyński na konwencji PiS w Kielcach
| fot. Piotr Polak/PAP

znaleźli się m.in. posłowie Kazimierz Smoliński, Piotr Müller, Marcin Horała i posłanka Dorota Arciszewska-Mielewczyk. W okręgu drugim (województwo kujawsko-pomorskie) Zjednoczoną Prawicę reprezentowali będą europoseł Kosma Złotowski i poseł prof. Krzysztof Szczucki.

Sporo znanych nazwisk pojawiło się na liście w okręgu trzecim, który obejmuje województwa podlaskie i warmińsko-mazurskie. Tam na czele drużyny stanęli poseł Maciej Wąsik i europoseł prof. Karol Karski, wspomogą ich obecni parlamentarzyści, w tym Adam Andrusekiewicz, Iwona Arent, Olga Semenjuk-Patkowska, Jacek Bogucki i Robert Gontarz.

Nie mniej rozpoznawalnych polityków startuje z okręgu czwartego, czyli z Warszawy i ośmiu okolicznych powiatów. Tutaj o jak najlepszy wynik powalczą: Małgorzata Gosiewska, Tobiasz Bocheński, Sebastian Kaleta, Anita Czerwińska, Alvin Gajadur, Dominika Chorościńska, Paweł Lisiecki i Błażej Poboży. Z kolei frontmanami PiS w pozostałej części Mazowsza (okręg piąty) będą: Adam Bielan,

Jacek Kurski, Maria Koc, Anna Kwiecień, Jacek Ozdoba i Radosław Fogiel.

W województwie łódzkim Zjednoczoną Prawicę poprowadzą Witold Waszczykowski, Joanna Lichocka, Anna Milczanowska, Robert Telus, Waldemar Buda i Paweł Sałek, a z Wielkopolski wystartują m.in. prezydentki minister Wojciech Kolarski, Ryszard Czarnecki, Marlena Małąg, Bartłomiej Wróblewski i Marcin Porzucek. W okręgach ósmym i dziewiątym, czyli w województwach lubelskim i podkarpackim, PiS wystawiło m.in. Mariusza Kamińskiego, Jacka Saryusza-Wolskiego, Dariusza Stefaniuka, Jana Kanthaka, Daniela Obajtka, Bogdana Rzońcę, Marcina Warcholę i Marka Kuchcińskiego. Z kolei w Małopolsce, województwie świętokrzyskim i na Śląsku (okręgi 10. i 11.) o głosy będą zabiegali Beata Szydło, Arkadiusz Mularczyk, Anna Krupka, Jadwiga Wiśniewska i Patryk Jaki. W dwóch ostatnich okręgach, które obejmują województwa dolnośląskie i opolskie oraz województwa lubuskie i zachodnio-

pomorskie, drużynę PiS poprowadzą m.in.: Anna Zalewska, Beata Kempa, Michał Dworczyk, Joachim Brudziński, Elżbieta Rafalska i Małgorzata Golińska.

„Polska może odnieść historyczny sukces”

Ostatnim punktem konwencji w Kielcach było przemówienie lidera Zjednoczonej Prawicy Jarosława Kaczyńskiego. – Polska musi być w UE, takie są czasy. Ale Polska musi być w UE jako silne, dobrze rozwijające się i doganiające Zachód państwo. Bo możemy ten Zachód szybko dogonić. My ten wielki historyczny sukces możemy odnieść. Szliśmy w tym kierunku. Mieliliśmy po drodze, można powiedzieć, wypadek przy pracy, wybory, które wygraliśmy, ale nie dały nam władzy. Musimy szybko naprawić to niedobre, smutne dla Polski wydarzenie. Musimy w kolejnych wyborach wygrywać. Wygraliśmy już w samorządowych, musimy wygrać w tych – mówił do zebranych prezes Kaczyński. – Musimy pokazać, że jesteśmy najsilniejszą formacją. Musimy iść do zwycięstwa

w wyborach prezydenckich i w końcu w parlamentarnych. Musimy przywrócić Polskę na tę drogę, którą już szła z sukcesem – podkreślał.

PiS powinno najbardziej zależeć na elektoracie niezdeterminowanym

O komentarz do nazwisk kandydatów, których ugrupowanie Jarosława Kaczyńskiego zdecydowało się wystawić do boju o europarlament, poprosiliśmy socjologa prof. Henryka Domańskiego. – PiS wystawia dużą grupę swoich najpopularniejszych polityków i to jest naturalne, bo chce przyciągnąć do głosowania na swoje listy jak największą liczbę osób. Przy tym nie naraża się na taką krytykę, jak ekipa rządząca, z której wielu ministrów i wiceministrów kandyduje do PE zaledwie po kilku miesiącach od objęcia władzy nad poszczególnymi resortami. Jest też jednak kilku kandydatów, którzy mogą być odbierani przez elektorat niezdeterminowany jako kontrowersyjni. Chodzi na przykład o Daniela Obajtka czy Jacka Kurskiego, o których media szczególnie lubią pisać. Elektorat niezdeterminowany, na którym w mojej opinii PiS najbardziej powinno zależeć, może różnie to interpretować. Z jednej strony może być to odbierane jako potwierdzenie ich kompetencji, a z drugiej mogą się pojawić zarzuty o synekurę – ocenia prof. Domański. Naszego rozmówcę zapytaliśmy też, jakie skutki wybory do europarlamentu mogą mieć dla układu sił na polskiej scenie politycznej. – Jeśli chodzi o rekonstrukcję rządu, może to nie być samo wymienienie osób na stanowiskach, ale przebudowanie struktury gabinetu rządzącego. Jeżeli Lewica przegra definitywnie, to zapewne premier Tusk jakieś wnioski będzie chciał wyciągnąć i zapewne pozmieni zakres wpływów poszczególnych koalicjantów. Jak wielkie będą to zmiany, zależy wyłącznie od wyniku Lewicy i Trzeciej Drogi – powiedział „Codziennie” prof. Henryk Domański.

LIDER W SIECI

TV REPUBLIKA \ Telewizja Republika utrzymuje pozycję lidera kanałów informacyjnych w internecie. Według danych Socialblade.com z ostatnich 30 dni miała na YouTube 38,7 mln wyświetleń i 20 tys. subskrybentów.

WPADEŁ PO LATACH

POLICJA \ Funkcjonariusze z Łodzi doprowadzili do zatrzymania 37-latką, który ukrywał się od 2020 r., był poszukiwany europejskim nakazem aresztowania oraz czerwoną notą Interpolu. Jest podejrzany o spowodowanie wypadku.

OBCHODY \ Prezydent o konieczności budowy CPK

Musimy i możemy realizować strategiczne inwestycje

Nie słuchajcie tych, którzy wyśmiewają inwestycje. Polska i Polacy czekają na odwagę inwestycyjną. Nie chcemy być tylko jednym z wielu krajów Europy. Chcemy, żeby centrum było tutaj. Zapewniam, że nas na to stać. Nie dajmy się zwieść temu, że można to zastąpić kilkoma mniejszymi portami lotniczymi – mówił prezydent Andrzej Duda podczas uroczystości z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Rząd Donalda Tuska kluczy w sprawie CPK, próbując okrawać ten projekt. Tymczasem został on wpisany na listę projektów strategicznych Unii Europejskiej.

Jarosław Molga

Prezydent podkreślił, że Polska i Polacy czekają na odwagę inwestycyjną. – Nie chcemy być tylko jednym z wielu krajów Europy. Chcemy coraz bardziej być gospodarczo, ekonomicznie, finansowo częścią zachodniej Europy. Ale chcemy być tą częścią zachodniej Europy także infrastrukturalnie. Chcemy, żeby centrum było tutaj – mówił Andrzej Duda, dodając, że budowa CPK jest koniecznością, ponieważ musimy realizować wielkie inwestycje transportowe, handlowe, turystyczne. – Po to, żebyśmy mogli podróżować z Polski na cały świat, żeby nie trzeba było lecieć do Frankfurtu, Londynu, Paryża czy Amsterdamu na lotniska, żeby się przesiąść do samolotu i polecieć na inny kontynent. (...) W najdalsze zakątki chcemy polecieć

z naszego lotniska, które będzie hubem, tętniącym życiem światowego transportu – mówił prezydent. – Czy nas na to stać? Tak – zapewniam, że nas na to stać. I terenowo, i inwestycyjnie, a przede wszystkim intelektualnie. I nie dajmy się zwieść temu, że można to zastąpić kilkoma mniejszymi portami lotniczymi, które też to przyjmą. Tego nie da się zastąpić – podkreślił Andrzej Duda. Dodał, że przeciwko CPK są ludzie, którzy „mają swoje interesy”. – Nie słuchajcie tych, którzy wyśmiewają inwestycje. Mam nadzieję, że niedługo będzie wreszcie czwarty port RP w Elblągu. Że ten impas wynikający z politycznej wojny polsko-polskiej zostanie przełamany. Ten port jest potrzebny, będzie służył całej Polsce – podkreślał prezydent, zaznaczając, że strategiczne inwestycje są niezbędne, by budować nowo-

czesne państwo o silnej pozycji w Europie. – Stańmy się przykładem na to, jak można budować jedno z najnowocześniejszych państw na świecie. Nie mam żadnych wątpliwości, że nas na to stać – podkreślał prezydent. W jego ocenie CPK stanowi kluczowy element strategicznego bezpieczeństwa Polski także w obszarze militarnym. Rząd Tuska i politycy koalicji 13 grudnia wciąż kluczą w sprawie realizacji CPK. Szymon Hołownia w kwietniu nazwał ten projekt „farańskim pomysłem”, a jednocześnie stwierdził, że „nie jest złą ideą”. Rząd Tuska podobnie: z jednej strony sygnalizuje, że CPK jest zbędne, obcina program kolejowy projektu i proponuje alternatywę w postaci Triportu (lotniska w Warszawie, Radomiu i Modlinie), a z drugiej np. słowami wicepremiera Gawkowskiego sugeruje, że projekt jednak będzie realizowany.

Musimy realizować wielkie inwestycje transportowe, handlowe, turystyczne – podkreślił prezydent Andrzej Duda | fot. Marek Borawski/KPRP/d

Ta zmiana tonu zbiega się z rosnącą presją na realizację CPK. Wskazują na to sondaże opinii publicznej oraz stanowisko polskiego biznesu. – Jestem negatywnie zaskoczony, że na ołtarzu własnych emocji politycznych kładzie się w ofierze interes rozwojowy Polski. CPK jest potrzebny polskiemu biznesowi – mówił w me-

diach Krzysztof Domarecki, założyciel Grupy Selena. CPK został włączony do listy projektów strategicznych UE, co oznacza gwarancję środków unijnych na realizację tego przedsięwzięcia. Wniosek o wpisanie na listę CPK złożył rząd Zjednoczonej Prawicy 1,5 roku temu. W kwietniu zaaprobował go unijny parlament.

Areszt wydobywczy potrzebny Bodnarowi

SPRAWA KS. OLSZEWSKIEGO \ Jutro Piotr Kluz, sędzia, który odrzucił zażalenie obrońców na areszt ks. Olszewskiego, powinien na piśmie uzasadnić swoją decyzję. – Mamy nadzieję, że odniesie się do merytorycznych argumentów, ponieważ zapewniał, że cała sprawa nie ma politycznego charakteru, choć gołym okiem widać, że tak właśnie jest – mówią „Codziennej” obrońcy księdza. Uważają, że prokuratura w tej sprawie stosuje tzw. areszt wydobywczy, by złamać zatrzymanych i wydobyć od nich zeznania obciążające polityków opozycji w sprawie Funduszu Sprawiedliwości. Adam Bodnar już zapowiedział wnioski o uchylenie immunitetów kilku posłom.

Sędzia Piotr Kluz, były wiceminister w rządzie Tuska, nie odniósł się słowem do merytorycznego uzasadnienia naszego wniosku. Wydając decyzję o pozostawieniu ks. Olszewskiego za kratami mówił jedynie, że jest apolityczny, a sprawa nie ma politycznego podłoża, co kłóci się z faktami – mówi mec. Michał Skwarzyński. – Traktują ten areszt jako substytut kary, a przecież tę może jedynie wymierzyć sąd. Najwyraźniej sędzia Kluz nie rozumie, że gdy jest się z wiceministrem, trzeba liczyć się kwestionowaniem bezstronności i zarzutami o polityczne sympatie. Wy-

gląda to tak, jakby bezstronność była możliwa tylko wtedy, kiedy jest się zwolennikiem obecnej ekipy – mówi mec. Krzysztof Wąsowski. Obrońcy księdza podkreślają, że nie byli zaskoczeni postawą i decyzją sędziego Kluza, który odrzucił zażalenie na aresztowanie księdza. – Ksiądz także przyjął decyzję Kluza ze spokojem, ponieważ się jej spodziewał. Przygotowaliśmy go na taki rozwój wypadków – mówią obrońcy. Teraz kolejnym krokiem obrony jest przygotowanie skarg do trybunałów. – Po rozmowie z księdzem, bo to jest jego decyzja, przygotu-

jemy skargi do Trybunału Praw Człowieka, Trybunału Konstytucyjnego – mówi Skwarzyński. Skargi dotyczyły będą łamania prawa do obrony księdza, prawa do rzetelnego procesu, braku bezstronności prokuratorów prowadzących sprawę, wielu nieprawidłowości w toczącym się postępowaniu oraz braku podstaw do stosowania aresztu. – W sprawie zarzuty usłyszało kilka osób, ale tylko trzy z nich, w tym ksiądz, zostały aresztowane na trzy miesiące. Kiedy widzę 136 tomów akt, nasuwa się pytanie: jak ksiądz miałby mataczyć w tej sprawie?

Jak wpływać na świadków czy podmieniać dokumenty, które są w prokuraturze? Jak zatem uzasadnić areszt? – pyta Krzysztof Wąsowski. Dodaje, że w tej sprawie od początku nie ma podstaw do stosowania aresztu. – To jest polityczny proces mający na celu zastraszenie i wydobycie zeznań. To klasyczny areszt wydobywczy. Ma doprowadzić do sytuacji, w której przetrzymywani w areszcie zaczną coś zeznawać na Zbigniewa Ziobrę. Ma także zastraszyć urzędników, świadków, wreszcie fundację. Jak teraz fundacja, która nie jest lewicowa, ma się nie bać, że wystąpi o grant

i będzie poddana śledztwu, jej prezes nie trafi do aresztu, a rachunki bankowe zostaną zablokowane? – mówi „Codziennej” Wąsowski. Zaraz po odrzuceniu zażalenia na areszt i zatrzymaniu ks. Olszewskiego oraz dwóch urzędniczek z resortu sprawiedliwości teza Wąsowskiego znalazła potwierdzenie w zapowiedziach Adama Bodnara. Szef resortu sprawiedliwości i prokurator generalny w TVP Info stwierdził, że w śledztwie dotyczącym Funduszu Sprawiedliwości będą wnioski o uchylenie immunitetów.

Jarosław Molga

fot. Vyacheslav Madiyevsky/Ukrinform/ódp images/Forum

MILIARD DOLARÓW STRAT PO OSTATNICH ATAKACH

UKRAINA \ Straty w sektorze energetycznym, spowodowane ostatnimi zmasowanymi atakami Rosji, wynoszą ponad miliard dolarów – oświadczył wczoraj ukraiński minister energetyki Herman Hałuszczenko, przyznając, że sytuacja w tej gałęzi jest trudna. – Ataki trwają i oczywiście jest, że straty będą rosły – dodał.

UKRAINA \ Przerazający proceder w obwodzie ługańskim

Zbrodniarze Putina chcą porywać noworodki

Od dziś matki noworodków urodzonych w szpitalach na terenach okupowanych przez Rosję będą musiały udowodnić posiadanie rosyjskiego obywatelstwa przez przynajmniej jednego z rodziców. W przeciwnym wypadku dziecko zostanie odebrane rodzinie. Barbarzyńskie działanie wpisuje się w definicję zbrodni ludobójstwa.

Joanna Kowalkowska

A merykański Instytut Studiów nad Wojną (ISW) informuje o kolejnym przerażającym procederze w okupowanym przez wojska Putina obwodzie ługańskim na wschodzie Ukrainy. Matkom, które urodziły dzieci w szpitalach, grozi się odebraniem dziecka, jeśli nie udowodnią, że co najmniej jedno z rodziców ma paszport Rosji. Informacja pochodzi od szefa ukraińskiej administracji wojskowej Artema Łysohora. „Jeśli doniesienia są prawdziwe, to Rosjanie naruszają artykuł II Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, który definiuje ludobójstwo jako nakładanie środków mających na celu zapobieganie narodzinom w obrębie grupy” – napisano w raporcie.

fot. MARIKO DUMICA/Reuters/Forum

ISW przypomina, że nadal trwają deportacje ukraińskich cywilów, w tym dzieci. „3 maja br. Służba Bezpieczeństwa Ukrainy poinformowała, że szef rosyjskiego departamentu migracji w okupowanej części obwodu zaporoskiego Niko-

łaj Opryszko i jego zastępca Konstantin Razygrin przymusowo deportowali ukraińskich cywilów z okupowanego obwodu zaporoskiego do obwodu rostowskiego, a następnie przewieźli ich na granicę Rosji z Łotwą. Rosyjscy urzędnicy zmusili

Ukraińców do przejścia pieszo do łotewskiego posterunku granicznego, próbując zwiększyć napięcie migracyjne” – opisują pracownicy ISW. Dzień wcześniej okupacyjne władze obwodu chersońskiego poinformowały o deportacji 10 nieletnich do

obozu dziecięcego Ocean na dalekim wschodzie Rosji. Na miejscu nastolatki byli nakłaniany do ubiegania się o przyjęcie do szkół zawodowych w Rosji.

Rosjanie zapowiadają, że w najbliższych miesiącach przewiozą dodatkowych 200 nieletnich mieszkańców obwodu chersońskiego do Rosji. Ponadto agresorzy kontynuują działania na rzecz militarystyki i indoktrynacji ukraińskich dzieci i młodzieży, również na terenie okupowanej Ukrainy. Przedstawiciele tzw. Ługańskiej Republiki Ludowej oświadczyli, że wkrótce do szkół trafi nowy podręcznik przedstawiający historię regionu zgodnie z rosyjskimi standardami edukacyjnymi. Ukraińscy uczniowie przymuszani są też do uczestnictwa w patriotycznych zabawach organizowanych przez rosyjskie organizacje.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

EKSKLUZYWNY MIESIĘCZNIK Z NIEZALEŻNYM SŁOWEM!

Dostępny w kioskach i punktach sprzedaży prasy!

W wygodnej prenumeracie

www.prenumerata.swsmedia.pl

NIEZALEŻNA GAZETA POLSKA
NONE PANSTWO

Chiny podsycają antagonizmy w Europie

DYPLOMACJA \ Pekin aktywnie działa na rzecz podzielenia Zachodu i jego osłabienia. W ramach tych działań wczoraj swoją wizytę na Starym Kontynencie rozpoczął chiński przywódca Xi Jinping. Odwiedzi Francję, Serbię i Węgry.

Ostatni raz chiński przywódca przybył na Stary Kontynent przed pięcioma laty. Już jego pierwszy cel podróży – Serbia i przypadająca na 7 maja 25. rocznica zbombardowania ambasady Chin w Belgradzie – nabiera symbolicznego znaczenia. Serbia to kraj, który ma bliskie kontakty zarówno z Pekinem, jak i z Moskwą, a przy tym oficjalnie wciąż obiera za cel wejście do UE. Dlatego podczas uroczystości można się spodziewać wielu cierpkich słów pod adresem NATO i krytyki zachodniej, w tym przede wszystkim amerykańskiej dyplomacji.

Pekin wciąż nie potępił inwazji Rosji na Ukrainę, wspiera Moskwę gospodarczo i politycznie, prowadzi agresywną politykę wobec sąsiadów w regionie, grozi zaatakowaniem Tajwanu, ukrywa prawdę o naturze

koronawirusa, kontynuuje cyberataki w celu zachodnie, a także ogranicza prawa własnych obywateli. Dlatego też kolejny przystanek w podróży Xi, czyli Węgry, postrzegany jest jako krok w kierunku dalszych prób rozbijania jedności Zachodu. Budapeszt bowiem ostentacyjnie krytykuje zarówno Kijów, jak i wspieranie Ukrainy militarnie. Popiera przy tym stanowisko Moskwy o potrzebie negocjacji, które oznaczają przyjęcie dyrektyw Kremla. Najważniejszym jednak spotkaniem dla Xi będzie wizyta we Francji, która aby chronić swój rynek i przemysł, apeluje o blokadę importu produktów z Chin do Europy. To zaś budzi niepokój Pekinu, który do tej pory dobrze współpracował z Paryżem.

.....
(ak)

WSPÓLNA DEMONSTRACJA

FRANCJA \ W sobotę wspólnoty ukraińska i gruzińska zorganizowały wiec przed Panteonem w Paryżu pod hasłami wolności Ukrainy i Gruzji oraz ich europejskiej przyszłości.

fot. Facebook/d

fot. White House/d

WJECZAŁ W BIAŁY DOM

USA \ Jadący z dużą prędkością samochód uderzył w sobotę w bramę kompleksu Białego Dobre. Kierowca zginął na miejscu – poinformowały służby, podkreślając, że był to wypadek.

BLISKI WSCHÓD \ Będzie zawieszenie broni w Strefie Gazy?

Ultimatum dla terrorystów z Hamasu

Mijają kolejne dni, które Izrael dał Hamasowi na przyjęcie propozycji dotyczącej zawieszenia broni i uwolnienia zakładników. W przeciwnym razie rozpocznie się operacja w Rafah. Egipcscy i amerykańscy negocjatorzy donoszą anonimowo, że w negocjacjach między obiema stronami w Kairze zaobserwowano „oznaki kompromisu”, ale do porozumienia wciąż daleko.

Wiktor Młynarz

Celem rozmów w Egipcie jest wstrzymanie walk w Strefie Gazy. W zamian Izrael chce uwolnienia porwanych przez terrorystów zakładników. W Gazie przebywa ich jeszcze ok. 130, ale szacuje się, że 30 proc. z nich zostało zabitych. Głównym punktem spornym jest długość zawieszenia broni. Ekstremiści chcą, by było bezterminowe. Izrael się na to nie godzi – władze od początku deklarują, że ich celem jest zniesienie Hamasu i jego wpływów w Strefie Gazy, a ewentualne wstrzymanie walk byłoby tylko tymczasowe.

W sobotę w Kairze pojawiła się delegacja Hamasu. Media donoszą, że najprawdopodobniej wizyta miała związek z niedawną propozycją – 124 dni zawieszenia broni, podzielonego na trzy fazy, w zamian za uwolnienie zakładników. Dziennik „The Guardian” donosi, powołując się na źródła wśród amerykańskich i izraelskich negocjatorów, że pojawiły się „oznaki kompromisu”. Egipska telewizja Al-Qahe- ra poinformowała w weekend, że „doszło do porozumienia w wielu punktach”, ale nie podała szczegółów. Przedstawiciel Hamasu powiedział izraelskiej telewizji Kanał 12, że osiągnięto porozumienie co do liczby pale-

styńskich więźniów, których Izrael zwolni w zamian za każdego zakładnika, ale nadal rozmawiają o dopuszczeniu do Gazy „przedmiotów podwójnego użytku” – m.in. pomocy humanitarnej, która mogłaby być wykorzystana przez terrorystów.

Kanał 12 donosi, na podstawie źródła w Hamasie, że Amerykanie mieli zagwarantować terrorystom, iż po zakończeniu zawieszenia broni Izrael wycofa swoje wojska z Gazy. Mieli również zapewnić, że nie dokona ofensywy na Rafah. Administracja Joea Bidena nie ukrywa, że nie chce, by doszło do tej ofensywy. Równocześnie sekretarz stanu Antony Blinken powiedział, że „jedy-

Izraelczycy zapowiadają, że operacja w Rafah rozpocznie się, jeśli Hamas nie przyjmie propozycji do piątku 10 maja | fot. Hatem Khaled/Reuters/Forum

ną rzeczą, która stoi między mieszkańcami Gazy a zawieszeniem broni, jest Hamas”.

Szanse na porozumienie nie są jednak zbyt wielkie. Wy-soko postawiony przedstawiciel władz Izraela powiedział anonimowo mediom, że jego rząd chce przeprowadzić ofensywę na Rafah i nie

zgodzi się na żadną umowę, w której warunkiem zwolnienia zakładników będzie zakończenie wojny. Przedstawiciele Izraela twierdzą od dawna, że ofensywa na Rafah jest konieczna, bo w tym mieście ukrywają się tysiące terrorystów z Hamasu, w tym liderzy organizacji.

Łotwa zabezpiecza wschodnią granicę

BEZPIECZEŃSTWO \ Łotewska armia rozpoczęła kopanie rowów przeciwpancernych wzdłuż granicy z Rosją. Pierwszy, 20-kilometrowy odcinek ma zostać ukończony do września. W ciągu najbliższych pięciu lat Łotysze przeznaczą na zabezpieczenie granicy ponad 300 mln euro.

Rozpoczęto militarne wzmocnienie wschodniej granicy Łotwy i realizację planu antymobilności. Jest to element tworzenia Bałtyckiej Linii Obronnej, która obejmie utworzenie punktów wsparcia jednostek Narodowych Sił Zbrojnych (NBS) na całej granicy z Rosją i Białorusią – poinformował łotewski portal LSM. Prace rozpoczęto w pobliżu przejścia granicznego Terehowa, w odległości ok. 100 m od granicy z Rosją. Zgodnie z komunikatem nadawcy publicznego w ciągu najbliższych pięciu lat Łotysze wykopią rowy przeciwpancerne wzdłuż granicy z Rosją i Białorusią oraz wybudują szereg przeszkód na wypadek inwazji ze wschodu.

W miejscach, gdzie wykopanie rowów jest niemożliwe, staną betonowe bloki lub metalowe przeciwpancerne blokad. Dodatkowo bezpieczeństwo ma wzmocnić budowa stanowisk obronnych dla żołnierzy oraz bunkrów, utworzenie składów amunicji oraz min, a w przyszłości przygotowanie pól minowych. Na ten cel Ryga wyznaczyła budżet ponad 300 mln euro. Prace rozpoczęto w ramach porozumienia podpisanego przez kraje bałtyckie w styczniu br. w Rydze, które z kolei było efektem ustaleń szczytu NATO w Madrycie w czerwcu 2022 r. Szefowie resortów obrony Litwy, Łotwy oraz Estonii podpisali porozumienie o współpracy

w zakresie budowy instalacji obronnych. Zgodnie z ustaleniami Estonia ma przeznaczyć 60 mln euro na budowę ponad 600 bunkrów z dziesięcioosobowymi załogami. Bunkry zostaną ulokowane wzdłuż całej granicy z Rosją i będą wkomponowane w krajobraz tak, aby uniemożliwić ich wykrycie przez wroga.

Z kolei Litwa utworzy 20 magazynów zapór inżynierskich, wśród których znajdą się m.in. metalowe i żelbetowe zapory przeciwczołgowe oraz zwoje drutu ostrygowego. Dodatkowo Litwini planują zabezpieczenie dróg, mostów i wiaduktów, tak aby w przypadku inwazji uniemożliwić przejazd wrogiej armii.

W ub. tygodniu Rada Północnoatlantycka odniosła się do ataków hybrydowych ze strony Rosji na obywateli m.in. krajów bałtyckich oraz Polski. „Incydenty te wpisują się w nasiloną kampanię działań i obejmują sabotaż, akty przemocy oraz operacje hybrydowe. Członkowie NATO wyrażają głębokie zaniepokojenie działaniami Rosji” – przekazali przedstawiciele NATO.

..... (jk)

Rosyjscy hakerzy nie próżnują

SIEĆ \ Niemcy i Czechy oskarżyły Rosję o serię cyberataków. Do sprawy odnieśli się przedstawiciele Unii Europejskiej i NATO.

SPD, partia kanclerza Niemiec Olafa Scholza, padła w ub.r. ofiarą cyberataku. W weekend minister spraw zagranicznych Annalena Baerbock powiedziała, że zakończono w tej sprawie śledztwo. Ustalono, że za atakiem stoi grupa zwana APT28, która według Berlina jest sterowana przez wywiad wojskowy Rosji. – Był to sponsorowany przez państwo rosyjski cyberatak na Niemcy i jest to absolutnie nietolerowane, nieakceptowalne i będzie miało konsekwencje – wskazała minister. Warto odnotować, że w przeszłości grupa ta była oskarżana także o ataki na Polskę.

Podczas ataku rosyjscy hakerzy użyli nieznanego wcześniej błędu w aplikacji Outlook, by uzyskać dostęp do skrzynek pocztowych ofiar. Minister spraw wewnętrznych Nancy Faeser ujawniła, że oprócz polityków ich ofiarą padły niemieckie firmy

z branży zbrojeniowej i lotniczej. Na wspólnej konferencji jej czeski odpowiednik Vít Rakušan powiedział, że jego państwo również wielokrotnie padło ofiarą takich ataków ze strony tej grupy.

Działania Rosji zostały potępione przez UE i NATO. – Złośliwa cyberkampania pokazuje wzorzec nieodpowiedzialnego działania Rosji w cyberprzestrzeni – ocenił szef unijnej dyplomacji Josep Borrell. Dodał, że UE użyje wszelkich środków, by zniechęcić hakerów do takiego zachowania. Podobne działanie obiecało NATO. „Nadal jesteśmy zaangażowani w przeciwdziałanie poważnemu, ciągłemu i rosnącemu cyberzagrożeniu, w tym naszych systemów demokratycznych i krytycznej infrastruktury” – napisali w oświadczeniu przedstawiciele sojuszu.

..... (wm)

ROZWÓJ \ Głównym hamulcowym są Niemcy

Niewesoła sytuacja przemysłu w Polsce i Europie

Od dłuższego czasu europejski przemysł bardzo dołuje. Wskaźnik PMI dla strefy euro wyniósł 45,7 pkt i w skali miesiąca urósł zaledwie o 0,1 pkt proc., podczas gdy wartość neutralna zaczyna się od 50 pkt i dopiero wskaźnik powyżej tej wartości oznacza jakikolwiek rozwój w tym obszarze. Głównym hamulcowym na Starym Kontynencie jest największa jego gospodarka, czyli Niemcy. Trudności niemieckiej gospodarki nadal silnie dają się we znaki polskim firmom.

Paweł Woźniak

Sytuacja w europejskim przemyśle wciąż się pogarsza. Wskaźnik PMI dla przemysłu w Eurolandzie w kwietniu odnotował dalszy spadek, z marcowego 46,1 do 45,7 pkt w kwietniu 2024 r., co oznacza spadek czwarty miesiąc z rzędu. Wydłużyło to okres ogólnego regresu do 22 miesięcy, sygnalizując, że ożywienie sektorowe napotyka ogromne trudności.

Największe gospodarki, takie jak Niemcy, Francja i Włochy, w dalszym ciągu borykały się z problemami. Wskaźnik PMI w Niemczech nieznacznie poprawił się do najwyższego od dwóch miesięcy poziomu 42,5, ale to wciąż znacznie poniżej wartości neutralnej i oczekiwań w tym kraju. Nastroje gospodarcze w Berlinie od miesięcy są fatalne i nic nie zapowiada zmiany. Niemcy stają się coraz mniej atrakcyjne jako lokalizacja ze względu na wysokie podatki, wysokie ceny energii i nadmierną biurokrację. W związku z tym coraz częściej mówi się o deindustrializacji kraju.

Wielu przedsiębiorców od dawna zdaje sobie sprawę

Sytuacja w niemieckim przemyśle ciągnie w dół polskie firmy | fot. Paul Langrock/Zenit/Laif/Forum

z wyzwań, jakie dla naszego zachodniego sąsiada stwarza transformacja energetyki, i chroni się przed nimi, przeprowadzając się za granicę. Zakłada, że z kraju znikną całkowicie całe sektory gospodarki. Zdaniem ekspertów w ciągu najbliższych kilku lat odsetek firm migrujących za granicę będzie się jedynie zwiększał. W ostatnich miesiącach pojawiło się wie-

le doniesień o zwalnieniach w niemieckiej branży motoryzacyjnej. Continental likwiduje 7 tys. stanowisk pracy i zamyka jeden ze swoich zakładów. Gigant oponiarski Michelin zwalnia 1,5 tys. pracowników, producent części motoryzacyjnych ZF Friedrichshafen zamyka kolejną lokalizację, a Volkswagen redukuje koszty o 20 proc. do 2026 r. Kryzys dotyka rów-

niez innych branż: tradycyjne niemieckie firmy Miele i Stihl chcą w przyszłości bardziej skoncentrować się na lokalizacjach zagranicznych. Producent paneli słonecznych Meyer Burger w związku z konkurencją ze strony Chin zdecydował się przenieść do USA.

Poza tym zagraniczne firmy coraz mniej inwestują w tym kraju. Według bada-

nia Niemieckiego Instytutu Ekonomicznego w Kolonii (IW) w 2023 r. kwota bezpośrednich inwestycji z zagranicy wyniosła ok. 22 mld euro, najmniej od 10 lat. Dla porównania: w latach 2018 i 2020 za sprawą inwestycji zagranicznych firm do Niemiec napłynęło ok. 140 mld euro. Trzeci rok z rzędu zagraniczne firmy w Niemczech zainwestowały znacznie mniej niż niemieckie firmy za granicą.

Sytuacja w europejskim, a przede wszystkim niemieckim przemyśle ciągnie w dół polskie firmy. Indeks PMI dla Polski w kwietniu wyniósł 45,9 pkt wobec 48,0 w marcu i osiągnął najniższą wartość od października 2023 r. Od 24 miesięcy PMI jest poniżej granicy 50 pkt, która oddziela wzrost od spadku aktywności. – Kwietniowy odczyt wskaźnika PMI bez wątplenia mocno rozczarowuje – oceniła w komentarzu główna ekonomistka Banku Pocztowego Monika Kurtek. Jej zdaniem martwi też słabość rynku krajowego. Jak podkreślili z kolei ekonomiści Crédit Agricole, wyraźnie niższe od oczekiwań dane są negatywne dla złotego i rentowności polskich obligacji.

Tusk dokręca Polakom śrubę

PORTFEL \ W skrajnym ubóstwie żyje 1,8 mln Polaków. Dysponują oni średnio kwotą 20 zł dziennie. Rocznie mają ok. 7,3 tys. zł, a więc mniej więcej tyle, ile wynosi średnie miesięczne wynagrodzenie. Strach pomyśleć, jak wytrzymają drożyznę Donalda Tuska.

Za najniższą krajową wynoszącą 4242 zł brutto (3221,98 zł netto) w tym roku będzie pracowało 3,6 mln osób w Polsce – szacuje resort pracy. – Osoby biedne – wbrew stereotypom – często nie są bezrobotne, lecz pracują na nisko opłacanych stanowiskach. Problemem bowiem nie jest brak zatrudnienia, ale praca za najniższe wynagrodzenie – skomentowali autorzy raportu dla Szlachetnej Paczki. Więk-

szości Polaków wydaje się wręcz niemożliwe przeżyć za 20 zł dziennie, zwłaszcza że średnia siła nabywczą na mieszkańca Polski wyniosła w 2023 r. prawie 50 tys. zł.

Siła nabywczą precyzuje, ile Polacy mogą przeznaczyć na żywność, mieszkanie, energię, usługi, transport, urlopy – po odjęciu podatków i składek. Autorzy raportu podkreślają, że między stolicą kraju a jego najbiedniejszymi regionami istnieje

finansowa przepaść, mimo że koszyki podstawowych produktów czy opłat za energię elektryczną lub gaz w całym kraju są podobne.

Fala podwyżek zaczęła się 1 kwietnia podniesieniem stawki VAT z 0 proc. do 5 proc. na żywność, w wakacje zaś czeka Polaków prawdziwe tsunami podwyżek. Wzrosną rachunki za gaz, ciepło systemowe, prąd, wkrótce za wodę i odpady. Poprzedni rząd wal-

czył z ubóstwem, podnosząc pensję minimalną, wprowadzając programy socjalne i tarcze osłonowe, obniżając ceny na żywność i prowadząc politykę zmierzającą do tworzenia dobrze płatnych miejsc pracy. Obecna władza działa w odwrotnym kierunku – swoimi decyzjami nie tylko uderza w najbiedniejszych, lecz także rozszerzy krąg najuboższych.

Szlachetna Paczka podaje, że 13,7 proc. Polaków żyje

na granicy biedy. 3 proc. nie stać na podstawowe zakupy, 5 proc. nie kupuje mięsa, ryb ani owoców. 7 proc. nie stać na bieżące opłaty za media i żyje w zimnie, a 8 proc. ma problemy z regulowaniem czynszu. Wykupienie leków na receptę stanowi problem dla 8 proc., a prawie połowy Polaków nie stać na korzystanie z prywatnej opieki zdrowotnej – nie są w stanie zapłacić za wizytę u lekarza poza NFZ. Podobne ograniczenia dotyczą remontu mieszkania lub zakupu wyposażenia. Wydatkiem poza zasięgiem dla 16 proc. Polaków jest pralka, a dla 17 proc. – lodówka.

Lucyna Piwowska

ZNOWU DROŻSZE TANKOWANIE

PALIWA \ Od dziś za tankowanie zapłacimy więcej, ponieważ kończą się majówkowe promocje na stacjach – wynika z analizy portalu E-petrol.pl. Wyliczono, że średnia cena ogólnopolska benzyny 95 powinna kształtować się w przedziale 6,62–6,72 zł, a diesel może kosztować od 6,63 do 6,73 za litr. „Na najbliższe dni prognozujemy niewielkie spadki cen hurtowych dla wszystkich paliw, ale nie znajdą one odzwierciedlenia na pylonach stacji paliw” – wskazali analitycy.

TWÓJ PORTFEL \ Bogactwo traci się najpierw powoli, a potem bardzo szybko

Inflacja rozpoczęła szybki marsz w górę

Kolejni eksperci przedstawiają niepokojące prognozy dla Polski. OECD szacuje, że inflacja w Polsce będzie wysoka nie tylko w tym roku – sięgnie 3,9 proc. – lecz także w przyszłym, kiedy to wyniesie 4,5 proc.

Mariusz Andrzej Urbanke

Według ekonomistów OECD inflacja na koniec tego roku wzrośnie w związku z wycofaniem się rządu z zerowej stawki VAT na żywność oraz odmrożeniem cen energii elektrycznej i gazu od połowy roku. Możliwa eskalacja wojny na Ukrainie również może doprowadzić do skoku inflacyjnego, a także zakłóceń w gospodarce, większej niepewności i deprecjacji waluty oraz spowolnienia wzrostu gospodarczego.

Ceny rosną jednak systematycznie od początku br. W lutym inflacja wyniosła 2,8 proc., a w marcu, jak podała GUS, 2 proc. w ujęciu rocznym (0,2 proc. w ujęciu

miesięcznym). Według szybkiego szacunku w kwietniu 2024 r. ceny wzrosły o 2,4 proc. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. i o 1 proc. w stosunku do poprzedniego miesiąca. Mariusz Zielonka, ekspert Konfederacji Lewiatan, zwrócił uwagę, że w kwietniowych danych dotyczących inflacji widać skutek powrotu stawki VAT na żywność z 0 do 5 proc. Ceny żywności w ciągu miesiąca wzrosły bowiem o 2,1 proc. – Kwiecień to prawdopodobnie ostatni miesiąc, kiedy obserwowaliśmy inflację w celu. W maju przekroczymy granicę 3,6 proc. – prognozuje.

Ekonomiści banku Santander uważają, że bazowy scenariusz zakłada stopniowy wzrost inflacji nawet do

ok. 5,1 proc. na koniec roku. W kwietniu wzrost inflacji wynikał również ze wzrostów cen paliw (2,1 proc. m/m). Do tego mogą dojść wysokie podwyżki cen energii i gazu od połowy roku. Politycy Zjednoczonej Prawicy Waldemar Buda i Sebastian Kaleta, którzy gościli w Telewizji Republika, uważają, że od 1 lipca br. Polacy zapłacą za energię o 60–65 proc. więcej. – Nic nie wskazuje na to, by jakiegokolwiek osłony zadziałały. Ustawa obejmie garstkę osób, które żyją w skrajnej biedzie. Nawet małżeństwo z minimalnymi wynagrodzeniami i z jednym dzieckiem nie otrzyma tego wsparcia – zaznaczył Buda, komentując propozycję bonu energetycznego dla 3,5 mln gospodarstw przedstawioną przez rząd.

Inflacja przyspieszy przez wycofanie się rządu z zerowej stawki VAT na żywność i odmrożenie cen energii | fot. Włodzimierz Wasyluk/Gazeta Polska

Cezary Kaźmierczak, prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, zwraca uwagę, że na inflację i zawiorowania gospodarcze mają też wpływ regulacje unijne. „W Unii Europejskiej dzieją się bardzo niepokojące rzeczy – wskutek nadmiernych regulacji oraz szaleństw klimatycznych Unia Europejska przegrywa konkurencję z USA i Azją” – napisał na portalu społecznościowym. „Wskaźniki są przerażające. Jeszcze 15 lat temu UE miała podobny PKB jak USA, a obecnie ma nieco ponad

50 proc. Cztery najbiedniejsze stany USA znalazłyby się w pierwszej dziesiątce najbogatszych państw Europy. Jest jeszcze czas, żeby zatrzymać obłęd, ale za chwilę może być za późno. Bogactwo traci się najpierw powoli, a potem bardzo szybko – przykłady Argentyny (kiedyś 2. najbogatszy kraj świata) czy Wenezueli (kiedyś 4. najbogatszy kraj świata) powinny wszystkim uświadomić, że nic nie jest dane raz na zawsze, jak zdaje się, część polityków w Polsce myśli” – podkreślił ekspert.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

EDYCJA LIMITOWANA
200 SZTUK

Zamów już teraz
na sklep.gazetapolska.pl

DOSTĘPNA W ROZMIARACH
S/M/L/
XL/2XL/3XL

PROMOCJA
59 ZŁ

Zamów tę wyjątkową koszulkę w naszym sklepie pod adresem sklep.gazetapolska.pl | tel. 722 111 655, 887 885 577

Niezależne Wydawnictwo Polskie Sp z o.o.
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa

Konto 61 1240 6003 1111 0010 7516 5807
sklep@gazetapolska.pl

sklep.gazetapolska.pl
Sklep Niepodległego Polaka

NIEMIECKO-RUSKA SZAJKA TUSKA

Zamów prenumeratę mediów **Strefy Wolnego Słowa**

bezpośrednio do Twojej placówki Poczty Polskiej

Szanowni Czytelnicy!

Wspólnie z **Pocztą Polską SA** oraz **Garmond Press SA** umożliwiliśmy zamawianie i odbiór prenumeraty dziennika „**Gazeta Polska Codziennie**”, tygodnika „**Gazeta Polska**” lub miesięcznika „**Niezależna Gazeta Polska Nowe Państwo**” w placówkach Poczty Polskiej w całej Polsce.

Przy pomocy strony internetowej www.poczyta.pl (zakładka prenumerata prasy- zamówienie <https://www.poczyta.pl/prenumerata#prasa>) można złożyć zamówienie wybranej prenumeraty z odbiorem w wybranej placówce pocztowej.

Prenumerata prasy będzie dostarczana do każdej z placówek **Poczty Polskiej** w godzinach porannych, w tym samym dniu. Z możliwością odbioru przez klienta w dniu wydania każdego tytułu, nawet w przypadku dzienników, jak tylko placówka pocztowa zostanie otwarta. Bez względu na miejsce zamieszkania.

Dane kontaktowe do firmy Garmond Press SA w celu zamówienia prenumeraty naszych gazet z odbiorem w placówkach Poczty Polskiej: Nr infolinii: **12 422 14 85** lub **22 837 30 08**

Zamów na **www.poczyta.pl/prenumerata#prasa**

THE BEATLES \ Już 8 maja na platformie streamingowej Disney+ premiera odrestaurowanej wersji filmu „Let It Be” o zespole The Beatles. Z zapowiedzi wynika, że dokument z 1970 r. ma mieć doskonałą dźwiękowo i wizualnie formę. Twórcą odświeżonej wersji jest znany z „Władcy pierścieni” Peter Jackson.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PONIEDZIAŁEK 6 MAJA 2024

KULTURA

11

WYWIAD \ Z prof. Piotrem Gliniskim, posłem PiS, byłym ministrem kultury i dziedzictwa narodowego, rozmawia Anna Krajkowska

To jest dewastacja polskiej kultury

Ten rząd ma na koncie skandaliczne decyzje dotyczące powstrzymywania i blokowania różnych inwestycji, które były przez nas przygotowywane lub wręcz realizowane. To inwestycje niesamowicie potrzebne Polsce, poszczególnym regionom i miejscowościom. Chociażby takie jak budowa Muzeum Rzezi Wołyńskiej w Chełmie czy warszawskiego Muzeum Techniki i Historii Naturalnej.

Jak Pan ocenia cztery miesiące ministrowania Bartłomieja Sienkiewicza?

To jest dewastacja polskiej kultury. I to z takim demonstracyjnym, cynicznym i otwartym łamaniem prawa i konstytucji. Łamanie prawa dotyczy nie tylko szeroko znanej sprawy mediów publicznych, przejmowania tych mediów siłowo i niszczenia ich. To są też olbrzymie straty ekonomiczne – myślę, że to są straty, które idą już w miliardy złotych. Ale to jest także łamanie prawa w zakresie wyrzucania – bo trudno mówić o zwalnianiu – dyrektorów różnych instytucji kultury. 17 dyrektorów zostało bezprawnie, w trakcie kadencji, odwołanych, zwolnionych lub zmuszonych do odejścia. To łamanie prawa dotyczy także sposobu wymuszania różnego typu zmian w instytucjach kultury poprzez groźby, szantaż, różne próby przekupstwa. To jest także cenzura, która jest realizowana wprost. Ja nie mówię o cenzurze ekonomicznej, bo takie decyzje często są kwestią mecenatu państwa i ktoś, kto ma mandat z wyborów demokratycznych, ma prawo do podejmowania takich czy innych decyzji finansowych. Natomiast nie ma prawa do takiego cenzurowania jak w przypadku Ignacego Czwartosa. Jego projekt został zgodzie z prawem wybrany przez niezależne jury, komisję konkursową, jako polski reprezentant na biennale w Wenecji. Sienkiewicz, łamiąc proce-

durę, a być może także prawo, unieważnił tę decyzję. Sam siebie mianował komisarzem, a później wybrał inny projekt – kompromitujący i artystycznie, i jeżeli chodzi o kontekst interesu państwowego. Projekt Czwartosa (kuratorzy: Piotr Bernatowicz i Dariusz Karłowicz) był bardzo ciekawy artystycznie, a także tożsamościowo. I był projektem polskim, a to Polska ma swój pawilon w Wenecji. Tymczasem tam jest grupa ukraińska, do której ja nic nie mam, ale to jest jednak wtórne działanie, bo ich projekt już był kilka razy prezentowany.

Obraz rządów Sienkiewicza w kulturze to też wstrzymywanie kluczowych decyzji od momentu przejścia władzy?

Tak, ten rząd ma na koncie skandaliczne decyzje dotyczące powstrzymywania czy blokowania różnych inwestycji, które były przez nas przygotowywane lub wręcz realizowane. To inwestycje niesamowicie potrzebne Polsce, poszczególnym regionom i miejscowościom. Chociażby takie jak budowa Muzeum Rzezi Wołyńskiej w Chełmie czy warszawskiego Muzeum Techniki i Historii Naturalnej. Trzy lata to przygotowywaliśmy, działka była już w posiadaniu Muzeum Techniki.

Złapałam się za głowę, kiedy minister Sienkiewicz ogłosił łączenie Instytutu Adama Mickiewicza z Biurem Niepodległa. Znam dobrze działalność obu tych instytucji i postrzegam je jako

instytucje na bardzo odległych biegunach. Biuro Niepodległa, oprócz wymiaru centralnego, ma przede wszystkim charakter lokalny. Widziałam mnóstwo projektów realizowanych w jego ramach przez niewielkie społeczności, gdzieś w odległych miejscach w Polsce. Zaś IAM to przecież promocja polskiej kultury za granicą... Co ma piernik do wiatraka?

Celem jest tu po prostu wyrzucenie dyrektorów. Podobnie jest z połączeniem Instytutu Książki z Instytutem Literatury. Nazwy podobne, działalność zupełnie inna. Jedyna przyczyna, którą oni podają, to „optymalizacja” wydatków państwa. Owszem, można wszystko zoptymalizować – najlepiej, kiedy się wszystko zamknie (śmiech). Tymczasem ja jestem przekonany, że za tym chaosem stoją minimalizm, brak ambicji rozwojowych i polityka „dla swoich”, a także grupki interesów związane z poszczególnymi partiami i ich ideologiami. 25 kwietnia powołano nową instytucję. Nazywa się ona Instytut Różnorodności Językowej Rzeczypospolitej. Tak szczegółowe nazwa i zakres działania są może dobre dla katedry na wyższej uczelni, ale nie dla centralnej instytucji kultury. Poza tym my mamy problem z promocją na świecie polskiej tożsamości, kultury języka polskiego, a oni chcą promować dialekty i odmiany języka polskiego. Owszem, takie

inicjatywy też są potrzebne i istnieją. Mamy Instytut Śląski, który może się zajmować kwestią dialektu śląskiego, mamy na Kaszubach Kaszubski Uniwersytet Ludowy wspierany z NIW-u. Niech tym też zajmują się uczelnie. Ale powoływać instytut centralny, publiczny, na równi z innymi instytutami, które zajmują się np. muzyką czy teatrem, to ewidentnie wygląda na interesik środowiskowy, partyjny. Podparty ideologią „europejską” – promocji regionów, a nie wspólnot narodowych. Było jeszcze trzecie dziwne połączenie: Narodowego Instytutu Dziedzictwa z Narodowym Instytutem Konserwacji Zabytków, który został stworzony, by zbudować Agencję Rewitalizacji. To przecież komedia! Nie przypominam sobie żadnej poważnej koncepcji, uzasadnienia, które Bartłomiej Sienkiewicz przedstawiłby jako minister kultury w tej kwestii, podobnie jak w wielu innych.

Przez osiem lat w ministerstwie kultury zrealizowali Państwo 9 tys. inwestycji, 30 tys. projektów... Myślę sobie, że tak po ludzku musi być Panu i Pańskim współpracownikom przykro, kiedy patrzycie, jak duża część Waszej pracy jest niszczone.

Tu nie chodzi o nasze doznania. Z naszej perspektywy po prostu najlepiej widać te straty. My przez osiem lat ponad 70 instytucji kultury

wzięliśmy na współprowadzenie lub powołaliśmy od nowa. O 100 proc. zwiększyliśmy liczbę centralnych, narodowych instytucji kultury, najróżniejszych muzeów, teatrów. Powstał Instytut Architektury, Centrum Archiwistyki Społecznej, Instytut Dziedzictwa Solidarności. Symboliczne było teraz wyrzucenie prof. Żaryna z Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego. Tam nawet ppłk Sienkiewicz otwarcie przyznał, że nie ma podstawy prawnej tej decyzji. Wymyślono sobie, że instytut finansował „ultranacjonalistyczne” i „ultrakatolickie” organizacje. To jest skandaliczne określenie, bo organizacje narodowe w Polsce nie są ultranacjonalistyczne. Nawet jeśli zdarzają się jakieś wybryki, które należy potępić, to częściej są za to odpowiedzialne środowiska lewicowe – Antifa, agresja Babci Kasi, tych ludzi, którzy od lat atakują uroczystości upamiętniające ofiary Smoleńska – nie środowiska narodowe. Takie działania Sienkiewicza jak pacyfikacja instytutu prof. Żaryna czy – z drugiej strony – ŻIH-u to łamanie prawa i podstaw wolności, pluralizmu, demokracji.

NIE PRZEGAP

Cały wywiad w środę w tygodniku „Gazeta Polska”. Polecamy!

foto: Anna Krajkowska/Gazeta Polska

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-9

GOSPODARKA

11 KULTURA

12-13

PUBLICYSTYKA

14 O SZTUCE

15 PROGRAM TV

16 SPORT

\\ Mamy do czynienia z paradoksalnym powiązaniem. Z jednej strony lewicy komunistycznej, a z drugiej – wielkich globalnych koncernów czy amerykańskiego globalizmu. Zawarli one sojusz, który doprowadził do tego, z czym mamy obecnie do czynienia. \\

Jacek Szpakowski

Do chwili ataku Federacji Rosyjskiej na Ukrainę taka debata była raczej nie do pomyślenia, gdyż nikt nie podważał funkcji i roli Sojuszu Północnoatlantyckiego w obronie państw członkowskich. Z dostępnych informacji i analiz wydarzeń po agresji, a szczególnie w kontekście postawienia przez Niemcy na rosyjskie surowce, jasno wynika, że strefa wpływów między Moskwą a Berlinem została jasno określona. W tej układance Ukraina miała być tylko ofiarą nowego europejskiego porządku. Czy Polska byłaby podzielona na linii Wisły? To pytanie pozostaje otwarte. W każdym razie rola wojska w państwach unijnych wydawała się mocno ograniczona – zadawano pytanie, po co Rosja miałaby atakować Zachód, skoro ten płaci jej grube miliardy dolarów za gaz. Niemiecka gospodarka miała kwitnąć na tanim paliwie ze Wschodu, a Berlin dążył do pozycji decydenta w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Tak zapowiadała się nowa era europejskiego ładu i pokoju. Plan okazał się bardzo naiwny i runął wraz z wejściem rosyjskich wojsk na Ukrainę.

Zachodnie firmy zbrojeniowe czekają na zastrzyk gotówki

Obrona naszego wschodniego sąsiada i sytuacja na froncie spowodowały kompletne przewartościowanie wydumanych projektów. Niemcy przez jakiś czas, znajdując się w głębokim szoku, próbowały reanimować kontakty z Kremlm, proponując Ukrainie zaledwie wysyłkę hełmów, ale raczej bez efektu wzajemności ze strony Władimira Putina. Jeszcze raz widzimy, że bez interwencji Stanów Zjednoczonych Berlin i Pa-

WOJSKO \ Unia Europejska czy Stany Zjednoczone? Wraca dyskusja o tym, kto ma bronić Europy i Polski przed rosyjskim agresorem

Bruksela zaciera ręce

Zarówno w Europie, jak i w Stanach Zjednoczonych trwa gorąca dyskusja nad skutecznym sposobem obrony państw leżących na Starym Kontynencie w obliczu rosyjskiego zagrożenia. Ostatnio jednak najsilniejsze gospodarczo państwa UE, takie jak Niemcy i Francja, naciskają na przekazanie niektórych prerogatyw związanych z obroną Brukseli. Czy kryją się za tym jedynie interesy europejskich koncernów zbrojeniowych, czy może coś więcej?

Konsekwencją propozycji utworzenia europejskiej superarmii będzie przede wszystkim wzmocnienie europejskich firm zbrojeniowych, a bezpieczeństwo poszczególnych państw zejdzie na dalszy plan | fot. AdobeStock/d

ryż wprowadziłyby Europę w grzaskie bagno w imię prowadzonych interesów gospodarczych. Im dłużej trwał opór Ukraińców, tym wyraźniej pozycja Kremla w społeczności międzynarodowej malała. Ogólne potępienie zbrodniczej agresji spowodowało, że przy rosyjskim przywódcy pozostali jedynie Korea Północna i Iran. Chiny oraz Indie dalej handlowały z Rosją, patrząc jedynie z perspektywy, jak rozegrać konflikt i jeszcze przy okazji zarobić. Jakiś czas najwidoczniej trwała również praca analityków europejskich, którzy starali się wypracować nowy model postępowania w tej sytuacji. Sytuacja na Ukrainie bardzo wzmocniła wschodnią flankę NATO, w tym Polskę. Szwecja i Finlandia wstąpiły do sojuszu, co uczyniło Bałtyk wewnętrznym morzem Paktu Północnoatlantyckiego. Przez pewien czas niektórzy publicyści wysuwali nawet projekt przyszłej, powojennej unii polsko-ukraińskiej, który zweryfikował czas. Rząd PiS zainwestował w bezpieczeństwo i w polską armię grube miliardy, co utrudniło pomysł obrony naszego kraju na linii Wisły. Tymczasem za zachodnią granicą coraz częściej zaczęto mówić o potrzebie utworzenia wspólnej armii euro-

pejskiej. Takiej, która zastąpi lub wypchnie Amerykanów ze Starego Kontynentu. „Konflikt” pomiędzy NATO a Unią Europejską przybrał ostatnio na sile, szczególnie po decyzji Kongresu USA o przekazaniu dziesiątek miliardów na pomoc Ukrainie. Bruksela stworzyła podobny projekt, chcąc przeznaczyć na obronę 100 mld euro. W Waszyngtonie pomysł ten wywołał niemałą konsternację, gdyż do tej pory państwa europejskie – w tym Niemcy – skąpiły środki nawet na własne armie w ramach NATO. Jak przypomina portal Politico: „Przez lata obie brukselskie instytucje prawie nie komunikowały się ze sobą, jeśli chodzi o obronność, z wyjątkiem współpracy wojskowej w obszarach takich jak Bałkany – ponieważ nie musiały tego robić. Obrona leżała w gestii NATO (w końcu jest to sojusz wojskowy), podczas gdy UE zajmowała się handlem, rolnictwem, zmianami klimatycznymi i takimi rzeczami, jak normy dla serów”. Obecnie jednak sytuacja zaczyna się zmieniać. W kuluarach instytucji unijnych roi się od plotek, że Komisja Europejska, która zostanie sformowana po czerwcowych wyborach do Parlamentu Europejskiego, będzie miała w swoim

składzie po raz pierwszy w historii komisarza obrony. Według Politico „osoba na tym stanowisku byłaby odpowiedzialna za przeznaczenie miliardów euro na europejski przemysł obronny, aby pomóc w zaspokojeniu potrzeb własnych bloku, a także Ukrainy”. Można zapytać: co w tym złego? W końcu będziemy chronieni podwójną „tarczą” – natowską i europejską. Sprawa ta nie jest jednak tak banalnie prosta, jak na pierwszy rzut oka mogłoby się wydawać. Będzie to system bezpieczeństwa co najmniej dwa razy droższy od dotychczasowego. Przy czym trzeba zauważyć, że tylko część członków NATO wywiązuje się z wymogu przeznaczania 2 proc. PKB na obronę. Czy więc w przypadku utworzenia sił europejskich sytuacja ta zmieni się jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki? Bardzo wątpliwe. Konsekwencją propozycji utworzenia europejskiej superarmii będzie przede wszystkim wzmocnienie europejskich firm zbrojeniowych, a bezpieczeństwo poszczególnych państw zejdzie na dalszy plan. Może to przybrać groteskową formę: jesteście posłuszni wobec Berlina i Paryża, to dostaniecie trochę czołgów, a jeśli nie bę-

dziecie wystarczająco ulegli, to dostawy amunicji stracą na znaczeniu.

NATO wyraziło zaniepokojenie planami UE

Niestety w głowach eurokratów tli się jeszcze bardziej niebezpieczny plan. Chodzi mianowicie o ustanowienie własnych, oczywiście europejskich, standardów amunicji, różniących się od tych obowiązujących w krajach NATO i w wielu innych na świecie od pół wieku. W liście wysłanym do przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen 26 stycznia, do którego dotarło Politico, szef NATO Jens Stoltenberg ostrzegł: „Jestem zaniepokojony potencjalnym nakładaniem się na siebie istniejących działań NATO” i dodał: „W szczególności byłbym zaniepokojony, gdyby UE przeszła do ustanawiania standardów dotyczących amunicji”.

Pozostaje więc nadzieja, że unijna wolta to jedynie chęć podreperowania budżetów europejskich firm zbrojeniowych, które w otwartej konkurencji wyraźnie przegrywają z koncernami amerykańskimi, a za kontrolerskimi zapowiedziami nic więcej się nie kryje. Ale co, jeśli stoi za nimi długofalowy zamiar pozbycia się z Europy wojsk amerykańskich oraz przejścia na Starym Kontynencie dotychczasowej roli NATO przez zbiurokratyzowanych urzędników UE, którzy będą decydować o bezpieczeństwie m.in. naszego kraju? Wszak to, co pokazały Niemcy i Francja na początku wojny na Ukrainie, nie napawa optymizmem. Próby dogadania się z agresorem mogą skończyć się rozszerzeniem kremłowskiej strefy wpływu na państwa z naszej części Europy, a w pierwszym rzucie na państwa bałtyckie. Nie ma wątpliwości: gdyby to tylko Unia Europejska decydowała o naszym bezpieczeństwie, wcielanie w życie zasady „business as usual” wróciłoby z pełną mocą.

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze
i wypoczynkowe
Zadzwoń
i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

Otto von Bismarck

(1815–1898) niemiecki kanclerz Rzeszy, premier Prus, inicjator Kulturkampfu na ziemiach polskich w zaborze pruskim

„Zedrzyć skórę z Polaków, ażeby o życiu zwątpili. Mam wielką litość dla ich położenia, ale jeśli chcemy przetrwać, to nie pozostaje nam nic innego, jak ich wytępić; wszak wilk nie jest winien temu, że Bóg go stworzył takim, jakim jest, a zabija go za to każdy, kto tylko może.”

Ryszard Czarnecki

Tę historię, świadczącą o swoistej niesprawiedliwości dziejów, przypomniałem sobie w ostatni piątek – podczas uroczystości 3-majowych w zachodniej Wielkopolsce, w dawnym pogranicznym mieście Zbąszyn. Oto bowiem wszyscy Polacy z elementarną wiedzą historyczną i wrażliwością patriotyczną pamiętają o strajku polskich dzieci we Wrześni pod Gnieznem w 1901 r. w proteście przeciwko germanizacji, późniejsze bunty naszych małych rodaków zostały zaś zapomniane. Czas zatem wypełnić tę zbiorową lukę w narodowej pamięci i przypomnieć małych bohaterów, walczących o polską mowę wbrew niemieckim represjom.

Mali wielcy bohaterowie w obronie polskości

W czerwcu 1906 r. rozpoczął się „powszechny strajk szkolny” w trzech powiatach, które dziś znajdują się na krańcach województwa wielkopolskiego. Co ciekawe, jego zasięg był większy niż dziecięcego protestu we Wrześni, który odbył się pięć lat wcześniej. Wzięło w nim udział aż 70 tys. dzieci z 950 szkół. Pierwsza była szkoła w Miłosławiu. Strajk rozpoczął się dokładnie 24 czerwca 1906 r. Polskie dzieci, ale też – na zasadzie stosowanej podczas II wojny światowej przez Niemców odpowiedzialności zbiorowej – ich rodziny były represjonowane i szykanowane. Żyjący jeszcze krewni małych uczestników protestu wspominali w rozmowach ze mną, że członkowie ich rodzin opowiadali po latach, jak byli bici i kатовani. Dzieci relegowano ze szkół, kazano powtarzać klasę, co wiązało się z utratą jednego roku, nie pozwalano im potem kształcić się po ukończeniu 14. roku życia, a także skazywano na szkolny areszt – przebywanie w szkole w osobnych pomieszczeniach bez możliwości nauki. Co więcej, ich siostry i braci, jeśli uczyli się w szkołach wyższych niż szkoła podstawowa (Volksschule) również wyrzucano z tych szkół, uniemożliwiając dalszą edukację. Młodzież kierowano do ośrodków wychowawczych. Powszechnie stosowano kary cielesne, a zwłaszcza chłostę. Źródła podkreślają, że niemieccy nauczyciele

HISTORIA \ Strajk dzieci w Zbąszyniu powinien mocniej przebijać się do polskiej świadomości historycznej

Zapomniany strajk dzieci przeciwko germanizacji

W proteście przeciwko sowieckiej inwazji na Czechosłowację w 1968 r. aktu samospalenia dokonał czeski student Jan Palach. Ta żywa ludzka pochodnia w Pradze wstrząsnęła światem i jest pamiętana do dziś. Mało kto jednak wie, że po Janie Palachu było jeszcze siedmiu obywateli Czechosłowacji, którzy zdecydowali się na straszną śmierć poprzez samospalenie. Ich protest został jednak zapomniany – w zbiorowej świadomości jest tylko Jan Palach. Podobnie sprawa się ma w polskiej historii z protestami dzieci przeciwko germanizacji.

Strajk sprzed 118 lat wciąż jest obecny w świadomości mieszkańców tamtej ziemi | fot. mat. pras./d

i urzędnicy oświatowi stosowali ją „z nadzwyczajną gorliwością”. Dodatkowo szkołom, w których strajkowały polskie dzieci, cofano dotację budżetową. Wreszcie przysyłano dodatkowych nauczycieli germanizatorów z konieczności opłacanych przez miejscową ludność.

„W języku ojczystym, i to polskim”

Strajk w samym Zbąszyniu, ale także w okolicznych wsiach, rozpoczął się w październiku 1906 r. W tym mieście 40 proc. ludności stanowili Polacy, w sąsiednim Zbąszynku zaś proporcje były już większe na korzyść Niemców. 50 dzieci przyniosło do szkoły kartki od rodziców, na których pisali oni, że zakazują swoim pociechom brania czynnego udziału w lekcjach religii w języku niemieckim. Rodzice precyzowali na piśmie, że dzieci nie będą udzielać odpowiedzi w języku niemieckim, nie będą brały udziału w modlitwie odmawianej po niemiecku ani witały się w tym języku. Oto przykład: 22 października 1906 r. jeden z rodziców przekazał przez dzieci kartkę mającą następującą treść: „Podaję do wiadomości, że córka moja Rozalia Bajer oraz synowie Teodor i Jan Bajer mają otrzymywać naukę religii w języku ojczy-

stym – i to polskim”. Podpis: Adolf Bajer. Niemieckie władze usiłowały złamać naszych małych rodaków i ich rodziców, natychmiast przenosząc uczniów do klas niższych, a następnie musiały one pozostać w areszcie szkolnym po godzinach lekcyjnych w ramach Ersatzunterricht, czyli godzin dodatkowych. Polskie dzieci musiały w poniedziałki i czwartki przychodzić po południu do szkoły, gdzie były „resocjalizowane” przez czterech zmieniających się nauczycieli.

W archiwum zachowało się pismo w języku niemieckim podpisane przez kierownika szkoły pana Bencha do burmistrza Zbąszynia pana Hieltschera z 18 kwietnia 1907 r., a więc niemal pół roku od wybuchu strajku. Czytamy w nim (tłumaczenie polskie): „Wielce Szanowny Panie Burmistrzu! Na pańskie zapytanie dotyczące dziatwy biorącej udział w strajku szkolnym komunikuję, że obecnie jeszcze tylko czworo dzieci wzbrania się odpowiadać na nauce religii w języku niemieckim. Jest to troje dzieci właściciela Adolfa Bajera: Rozalia, Teodor i Jan oraz jedno dziecko – Józef Wachowski, syn właściciela Tomasza Wachowskiego. Dzieci garncarza Piotra Karcza już od ośmiu dni,

to jest od 11.04, od strajku odstąpiły (...)”.

A tak o strajku pisał „Orędownik” („Pismo dla spraw Politycznych i Społecznych”), wydawany w Poznaniu, w numerze z 26 października 1906 r.: „Zbąszyn, 26 października. Żeby nie sądzono, że kresy nasze śpią, donoszę uprzejmie, że i tutaj wre walka o polską naukę religii. Rodzice odczuli, że system pruski w swych zapędach germanizacyjnych za daleko się posunął – przeto ocknęli się i stanęli w obronie najdroższych skarbów swoich. Skutkiem tego powstały strejki (pisownia oryginalna – przyp. R.C.) szkolne prawie we wszystkich wsiach parafii zbąszyńskiej. Przestały odpowiadać dzieci na niemieckiej nauce religii w Przyprostyni, w Nądni, w Łomnicy, w Nowym Dworze, w Prośnicy, w Zakrzewku (...)”.

Z kolei „Tygodnik Parafii Zbąszyńskiej” po 29 latach od tych wydarzeń przypominał: „Pierwszymi biorącymi udział w strajku szkolnym były dzieci garncarza Piotra Karcza; za ich przykładem poszły inne dzieci... Rodzice pisali karteczki – treść jednej przytoczę: »Do Pana Nauczyciela Kulczyńskiego w Zbąszyniu. Powiadamiam Pana, że jako urodzona Polka mojemu dziecku Antoniemu

Pawelskiemu zakazuję: 1. Brać udział w nauce religii w języku niemieckim. 2. Pozdrawiać Pana Boga w języku niemieckim. 3. Odmawiać pacierz w języku niemieckim. Z pełnym szacunkiem Marja Pawelska«”.

O powszechności strajku świadczy to, że większość rodziców podpisała oficjalne pisma przeciwko germanizacji na lekcjach religii. Na początku do strajku przystąpiło 197 dzieci na 439, a następnie liczba wzrosła do 293. Strajk poprowadził wiec szkolny, którym poparcia udzielili miejscowy polski ksiądz Stanisław Kopernik i polski poseł do niemieckiego Reichstagu Roman Janta-Polczyński, a także w specjalnych dwóch listach otwartych Henryk Sienkiewicz. Było to rok po tym, jak autor „Quo Vadis” otrzymał Literacką Nagrodę Nobla i dlatego jego protest został opublikowany we wszystkich gazetach w zaborze austriackim i rosyjskim, a także w prasie europejskiej i amerykańskiej, co wywarło presję na władzach pruskich.

Przypominam strajk sprzed 118 lat, bo mimo upływu ponad wieku wciąż jest on obecny w świadomości mieszkańców tamtej ziemi. Niech więc w końcu stanie się udziałem polskiej zbiorowej świadomości.

MECENAT \ Fundacje pierwszych Jagiellonów

Kaplice, relikwiarze, ornaty

Bohaterka ostatnich oglądanych odcinków serialu „Korona królów – Jagiellonowie” królowa Zofia Holszańska (1405–1461) przedstawiona jest jako urocza, ale dość kapryśna i niedoświadczona czwarta małżonka króla Władysława Jagiełły (ok. 1362–1434). Wiemy jednak, że już wtedy wspierała finansowo Akademię Krakowską, w roku 1424 ofiarowała katedrze wawelskiej jako wotum koronacyjne relikwiarz na głowę św. Stanisława. Później ufundowała kaplicę Świętej Trójcy w tejże katedrze. Także w roku 1453 na jej polecenie zaczęto tłumaczyć Biblię na język polski.

Jarosław Kossakowski

Fundując kaplicę Trójcy Świętej w katedrze wawelskiej, królowa Zofia zadbała też o szaty liturgiczne dla kapłanów sprawujących tam msze święte i odprawiających okolicznościowe nabożeństwa.

Błękitny ornat

Do dziś przechowywany jest w Muzeum Diecezjalnym w Gnieźnie bogato haftowany ornat wykonany na zamówienie królowej prawdopodobnie w latach 1431–1432. Skrojony z błękitnego adamaszku ornat z roślinną dekoracją ma z tyłu kolumnę dekorowaną aplikowanymi na złotym podłożu scenami postaciowymi z programem maryjnym, zaś z przodu kolumna jest haftowana. Ciemna kolorystyka tkaniny świadczyć może, że królowa myślała o swojej grobowej kaplicy w katedrze wawelskiej. W latach późniejszych ornat, jako ważna pamiątka rodzinna, został na zlecenie Fryderyka Jagiellończyka przerobiony. Jagiellończyk, gdy został prymasem Polski, ofiarował go katedrze gnieźnieńskiej.

Pierwotny wystrój samej gotyckiej kaplicy Trójcy Świętej w katedrze wawelskiej, zwanej też kaplicą królowej Zofii, nie zachował się, dzisiejszy jej wygląd zawdzięczamy polichromiom z przełomu wieków XIX i XX (Włodzimierz Tetmajer namalował tam m.in. dwa wizerunki królowej Zofii Holszańskiej), które zastąpiły dawne rusko-bizantyjskie malowidła. Płyta nagrobna królowej Zofii znajduje się pod późniejszym nagrobkiem Piotra Tylickiego, biskupa krakowskiego w latach (1607–1616).

W Lublinie

Jedną z najważniejszych fundacji pierwszego Jagiellona na tronie polskim, zachowaną do dnia dzisiejszego, jest kaplica Trójcy Świętej na zamku w Lublinie. Jej zabytkowe wnętrza parokrotnie pokazywane było przy okazji różnych scen serialu „Korona królów”, kiedy główni bohaterowie doszukiwali się tam swoich malowanych podobizn.

Wzniesienie murów zamkowej kaplicy datuje się na czas panowania króla Kazimierza Wielkiego. Wieloboczne prezbiterium i kwadratowa nawa miały sklepienie żebrowe podtrzymywane przez centralnie osadzony filar. Prace malarskie w kaplicy na zlecenie Jagiełły podjęte zostały w pierwszych dziesięcioleciach wieku XV. Zespołem ruskich malarzy kierował mistrz Andrzej, zaś o pierwszych wydatkach na jego pra-

Ornat z Gniezna | fot. Archiwum/d

Wizerunek konny Jagiełły | fot. Archiwum/d

Władysław Jagiełło klęczący przed Matką Bożą i Chrystusem | fot. Archiwum/d

Wnętrze kaplicy Trójcy Świętej w Lublinie | fot. Archiwum/d

ce odnalazł się ślad w księdze miejskiej Lublina. Imię mistrza Andrzeja widnieje też w napisie fundacyjnym, był bowiem autorem większości malowanych w stylu bizantyjskim scen religijnych, które wypełniły całe wnętrza kaplicy. Znalazły się tam jeszcze dwa wizerunki króla Włady-

śława Jagiełły. Program ikonograficzny malowideł opierał się na bizantyjskim schemacie nakazującym umiejscowienie kolejnych religijnych wątków w strefach architektury kaplicy. Tak więc na chwałącym Boga Ojca sklepieniu prezbiterium widzimy m.in. Chrystusa w majestacie,

zaś w partiach niższych sceny z Nowego Testamentu oraz wizerunek Jagiełły na koniu (rysy twarzy nieczytelne). Zwraca też uwagę scena, na której król Władysław jako fundator klęczy przed Matką Bożą i błogosławiącym go Jezusem.

W czasie wojen szwedzkich zamek w Lublinie został zniszczony, ale ocalałe mury kaplicy Trójcy Świętej na początku wieku XIX włączono w budowę gmachu istniejącego obecnie, zaniedbane zabytkowe malowidła zakryto zaś murarską zaprawą i pobielono wapnem. Dopiero w 1899 r. lubelski artysta Józef Smoliński dopatrywał się jakichś fragmentów starych malowideł wyłaniających się spod murarskiej zaprawy. Podjęto prace konserwatorskie ciągnące się z przerwami aż do wybuchu II wojny światowej. W czasie okupacji niemieckiej i w latach powojennych malowidła kaplicy uległy ponownym zniszczeniom. Kolejne wieloletnie prace konserwatorów sprawiły, że bizantyjsko-ruska polichromia kaplicy Trójcy Świętej odzyskała swoją świetność i od 1997 r. jest udostępniana szerokiej publiczności.

Dynastia

W końcu wieku XV nastąpiło apogeum królewskich rządów Jagiellonów. Przedstawiciele tego rodu zajmowali trony czterech środkowo-europejskich państw. W Czechach i na Węgrzech rządził wnuk Władysława Jagiełły, syn Kazimierza Jagiellończyka i Elżbiety Habsburżanki Władysław, zaś w Polsce i na Litwie, po śmierci starszych braci Jana Olbrachta i Aleksandra – Zygmunt I Stary. Mądre rządy tego ostatniego doprowadziły do hołdu pruskiego, który upamiętnił się przysięgą złożoną na krakowskim rynku w 1525 r. przez Albrechta Hohenzollerna: „Ja Albrecht, margrabia brandenburski, a także w Prusach, szczeciński, pomorski, kaszubski książę, pan Rugii, burgrabia norymberski, przyrzekam i ślubuję, że najjaśniejszemu władcy i panu Zygmuntovi, królowi Polski, wielkiemu księciu Litwy, Rusi i wszystkich ziem pruskich panu i dziedzicowi, jako mojemu przyrodzonemu dziedzicznemu panu i jego majestatu potomkom i następcom, królom i Koronie Polskiej będę wierny i posłuszny...”.

Fundacje kolejnych Jagiellonów wspierające działalność Kościoła, ale rozwijające też wspaniałą architekturę świecką przyniosły liczne dzieła sztuki, które do dziś są chlubą wspaniałych świątyń, zamków i muzeów. Czas jagiellońskiego mecenatu nie bez powodu nazwano złotym wiekiem.

for. mat. pras./d

DZIŚ WARTO OBEJRZEĆ

06:05 | TV Republika

ŚNIADANIÓWKA

„REPUBLIKA WSTAJEMY” \ Najwcześniejsza polska śniadaniówka. Z Anną Popek i Rafałem Patyrą można wypić poranną kawę i zapytać np. o to, jaka będzie pogoda. Program nadawany jest od poniedziałku do piątku o godz. 6.05, a w weekend o godz. 8.

PROGRAM TV

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PONIEDZIAŁEK 6 MAJA 2024

15

Programy autorów „Codzienniej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono. Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	TRWAM
RANO	08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial	07:55 Pytanie na śniadanie	06:00 Nowy dzień	06:00 Agro Info	06:00 Nash Bridges (14) - serial	08:00 Informacje dnia
	08:50 Ranczo (71) - serial	11:15 Okrasa łamie przepisy	08:40 Malanowski i partnerzy (751) - serial	06:05 Republika wstajemy!	07:00 Nash Bridges (15) - serial	08:15 Wieś - to też Polska
	09:45 Komisarz Alex (252) - serial	11:45 Pascha - prawosławne nabożeństwo wielkanocne	09:10 Malanowski i partnerzy (752) - serial	07:05 Republika wstajemy!	08:00 Kobra - oddział specjalny (1) - serial	09:15 Słowo życia
	10:40 Ojciec Mateusz (378) - serial	12:40 Barwy szczęścia (2995) - serial	09:40 Sekrety rodziny (135) - serial	07:15 #Michał Rachoń Jedziemy	09:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial	09:20 Mateczniki Polskości
	11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial	13:15 Akacja 38 (334) - serial	10:40 Dlaczego ja? (822) - serial	09:01 Po 9:00	10:00 Zbuntowany anioł (198) - serial	09:30 Moja katolicka rodzina
	12:10 Agrobiznes, agropogoda	14:05 Va banque - teleturniej	11:40 Gliniarze (729) - serial	10:01 Po 10:00	11:00 Zbuntowany anioł (199) - serial	10:00 Informacje dnia
	12:35 Magazyn rolniczy	14:35 Na sygnale (568) - serial	12:50 Wydarzenia	11:10 Republika rano - serwis	12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu (42) - serial	10:15 Rozmowy niedokończone
	12:55 BBC w Jedyńce	15:05 M jak miłość (1802) - serial	13:20 Interwencja	12:00 Republika rano - serwis	13:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu (42) - serial	11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
	14:00 Złoty chłopak (171) - serial	16:00 Koło fortuny - teleturniej	13:40 Trudne sprawy (1274) - serial	12:10 Republika dzień	14:00 Lombard. Życie pod zastaw (396) - serial	11:30 Warto być ojcem
	14:55 Jaka to melodia?	16:35 Familiada - teleturniej	14:40 Dlaczego ja? (1320) - serial	13:00 Republika dzień - serwis	15:00 Lombard. Życie pod zastaw (397) - serial	11:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie
PO POŁUDNIU	- pr. rozryw.	17:15 Zakazany owoc (459) - serial	16:30 Na ratunek 112 (915) - serial	14:10 Republika dzień	16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu (43) - serial	12:00 Regina Coeli
	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	18:10 Va banque - teleturniej	17:00 Gliniarze (924) - serial	15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	17:00 Lombard. Życie pod zastaw (759) - serial	12:03 Informacje dnia
	16:05 Dziedzictwo (268) - serial	18:45 Akacja 38 (369) - serial	18:00 Pierwsza miłość (3808) - serial	15:20 Republika dzień - serwis	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (760) - serial	12:20 Matusia - siostra Matylda Getter
	17:00 Teleexpress, pogoda	19:35 Barwy szczęścia (2995) - serial	18:50 Wydarzenia	15:30 Republika dzień	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (761) - serial	13:20 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego
	17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	20:10 Barwy szczęścia (2996) - serial	19:25 Gość „Wydarzeń”	16:00 Republika dzień - serwis	20:00 Krocząc wśród cieni - dramat kryminalny, USA 2014.	13:30 Msza święta z Jasnej Góry
	17:55 Klan (4333) - serial	20:45 Kulisy serialu „M jak miłość”	19:45 Sport, pogoda	16:15 Express Republiki	17:00 Prywatny detektyw, Matthew Scudder, zostaje wynajęty przez bossa narkotykowego, by dowiedzieć się, kto porwał i zabił jego żonę.	14:30 Niewizerunkowy - rep.
	18:25 Leśniczówka (887) - serial	21:55 Na sygnale (569) - serial	20:05 Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - film sensacyjny, USA	17:10 Express Republiki+	18:00 Champion 4: Walka o honor - film sensacyjny, Bułgaria/USA 2016	15:00 Grypsy z celi śmierci
	19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej	22:30 Panorama	2019, wyk. Dwayne Johnson, Jason Statham, Idris Elba. Stróż prawa Luke Hobbs i wyrzutek Deckard Shaw łączą swoje siły przeciwko cybernetycznie zmodyfikowanemu przestępcy zagrażającemu całej ludzkości.	17:30 Republika dzień	00:00 Pod ścianą - film sensacyjny, Kanada/USA 2011	15:50 Ma się rozumieć
	19:30 19.30	23:00 Stulecie Winnych (52) - serial	2000 W stronę słońca - thriller, USA 2005	18:20 Polityczny Horyzont	02:00 Dzielnica strachu (245) - serial	16:00 Informacje dnia
	19:55 Pytanie dnia	23:55 Komedianci debiutanci - komediodramat, Francja 2020, reż. Emmanuel Courcol, wyk. Kad Merad, David Ayala.	02:20 Snajper 3 - film sensacyjny, USA 2004	19:25 Sport w Republice		16:10 Sanktuaria polskie
WIECZOREM	20:05 Pogoda, sport	01:50 O mnie się nie martw 10 (6) - serial		19:27 Prognoza pogody		16:30 Porady medyczne bonifratrów
	20:15 Reporterzy			19:30 Gość Dzisiaj		17:00 Świadkowie
	20:30 Teatr Telewizji: Zapiski z wygnania - spektakl teatralny			20:00 W punkt		17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
	22:05 Zapiski z wygnania. Postscriptum - felieton			21:45 Piachem w tryby		20:00 Informacje dnia
	22:25 Waldemar Milewicz - ze śmiercią twarzą w twarz - felieton			22:20 Mówi się...		20:20 Różaniec
	22:55 Król Karol III - dok., W. Brytania 2023			22:40 Codziennie *****burza		20:50 Myśląc Ojczyzna
	00:00 Balans bieli - pr. rel.			22:55 Republika wieczór		21:00 Apel Jasnogórski
	00:45 Fatalna namietność - thriller, USA 1997			23:30 Biznes Polska		21:20 Informacje dnia
				00:00 Express Republiki		21:40 Polski punkt widzenia
				00:15 Express Republiki+		22:00 Z wędką nad wodę

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

WESPRZYJ DZIENNIKARZY mediów Strefy Wolnego Słowa

GAZETA POLSKA

niezalezna.pl

NIEZALEŻNA GAZETA POLSKA
NIEPANE PANSTWO

Zachęcamy wszystkich do wpłaty na FUNDACJĘ NIEZALEŻNE MEDIA
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa
Nr konta: **62 1240 1053 1111 0010 5517 7864**
TYTUŁEM – DAROWIZNA NA RZECZ FUNDACJI NIEZALEŻNE MEDIA

www.fundacjaniezalezneimedia.pl

Najlepszy sposób
na ogłaszanie się
w prasie!

Szanowni Państwo,
publikacja ogłoszeń
drobnych w „Gazecie
Polskiej Codziennie” jest
prosta i tania. Wystarczy
wysłać treść ogłoszenia
i proponowane terminy
emisji na e-maila:

reklama@gpcodziennie.pl

Koszt ogłoszenia w wydaniu
ogólnopolskim to jedyne
4 zł netto od słowa.

Skontaktujemy się
z Państwem w ciągu godziny.

Przyjmujemy zgłoszenia od
poniedziałku do piątku
w godz. 9–15.

Zapraszamy
do współpracy!

2
OPINIE

3
TEMAT DNIA

4-5
POLSKA

6-7
ŚWIAT

8-9
GOSPODARKA

11
KULTURA

12-13

PUBLICYSTYKA

14
O SZTUCE

15
PROGRAM TV

16
SPORT

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

Artur Szczepanik

Ten pojedynek był świetnym dowodem wiarygodności klasyfikacji WTA, w której przewodzi Świątek przed Sabalenką. Turniej w Madrycie i kolejny w Rzymie to najważniejsze sprawdziany przed French Open. Polka jedzie tam jako faworytka, bo jest w naprawdę wielkiej formie.

22-letnia Iga to najmłodsza tenisistka od czasu Dunki o polskim pochodzeniu Caroline Wozniacki z 20 tytułami na koncie. Wozniacki dokonała tego w 2012 r.

Świątek po raz pierwszy triumfowała na madryckiej cegle. Sobotnim zwycięstwem zrewanżowała się Sabalence za finałową porażkę sprzed roku i uniemożliwiła Białorusince wygranie tej imprezy po raz trzeci. To było ich 10. spotkanie i siódma wygrana Polki.

Po raz czwarty zaś zmierzyły się jako liderka i wiceliderka światowego rankingu. Jak przystało na dwie najlepsze tenisistki, stworzyły świetne widowisko, a po raz trzeci w takich okolicznościach zwyciężyła podopieczna trenera Tomasza Wiktorowskiego.

Mecz stał na niesamowicie wysokim poziomie. W tie-breaku emocje sięgnęły zenitu. Rywalizacja zaczęła przypominać piłkarski konkurs rzutów karnych, w którym żadna ze stron niemal nie popełniała błędów. Żad-

TENIS \ Iga Świątek wygrała prestiżowy turniej WTA 1000 w Madrycie, pokonawszy w decydującym meczu Arynę Sabalenkę

Finał dwóch gigantek

Iga Świątek potwierdziła w sobotni wieczór na kortach w Madrycie, że jest najlepszą tenisistką na świecie. Liderka rankingu pokonała w finale turnieju WTA 1000 światowy numer 2 – Białorusinkę Arynę Sabalenkę 7:5, 4:6, 7:6 (9–7). To 20. w karierze impreza wygrana przez polską tenisistkę. Spotkanie trwało 3 godz. i 11 min.

W Madrycie Iga Świątek świętowała 20. wygrany turniej | fot. Antoine Couvercelle/Panoramic/imago sport/Forum

nej z zawodniczek nie udało się odskoczyć na dwa punkty różnicy.

Świątek w końcu udało się to przy jej serwisie, gdy prowadziła 6–5, co oznaczało piłkę meczową. Sabalenka odpowiedziała jednak w świetnym stylu, posyłając asa. Po chwili

ona wygrywała 7–6 i była krok od tytułu.

Ponownie jednak Białorusinka nie zdołała wywalczyć zwycięskiego punktu. Trzy kolejne padły łupem Świątek, która wygrała trzeci turniej w tym roku – po zawodach w Ad-Dau-

she i Indian Wells. Świątek po raz trzeci w karierze wygrała mecz, w którym musiała bronić piłki meczowej. Turniej w stolicy Hiszpanii pozostawał jedynym dużym na nawierzchni ziemnej, którego Świątek nie wygrała.

– Mecz z tobą, Aryna, to zawsze wielkie wyzwanie. Dzięki tobie jestem lepszą zawodniczką. Dziękuję mojemu zespołowi. Zawsze jesteście ze mną, na dobre i na złe. Dziękuję za wsparcie, za motywowanie – powiedziała, odbierając trofeum.

– Gratulacje, Iga. Mam nadzieję, że za rok znów będę najlepsza. To był wielki mecz, ponad trzy godziny. Obyśmy szybko doszły do siebie przed kolejnym turniejem – powiedziała Sabalenka.

Niemal wszystkie spotkania Świątek z Sabalenką miały miejsce w prestiżowych imprezach lub decydowały o tytule. Raz mierzyły się w Wielkim Szlemie (Świątek wygrała półfinał US Open 2022), trzykrotnie w WTA Finals, a cztery razy w finałach (dwie wygrane Świątek w Stuttgarcie i po jednej obu zawodniczek w Madrycie). Do tego dochodzi półfinał w Rzymie i ćwierćfinał w Ad-Dausze.

Od kwietnia 2022 r. tylko te dwie tenisistki otwierały listę WTA. Świątek rozpoczęła w poniedziałek 102. tydzień panowania w rankingu. Sabalenka na osiem tygodni zdetronizowała Polkę we wrześniu ubiegłego roku.

We wtorek zaczyna się kolejna impreza rangi 1000, tym razem w Rzymie. Świątek w stolicy Włoch wygrywała w 2021 i 2022 r. W pierwszej rundzie będzie miała wolny los. Drabinki rozlosowane zostaną w poniedziałek.

KRZYŻÓWKA

POZIOMO

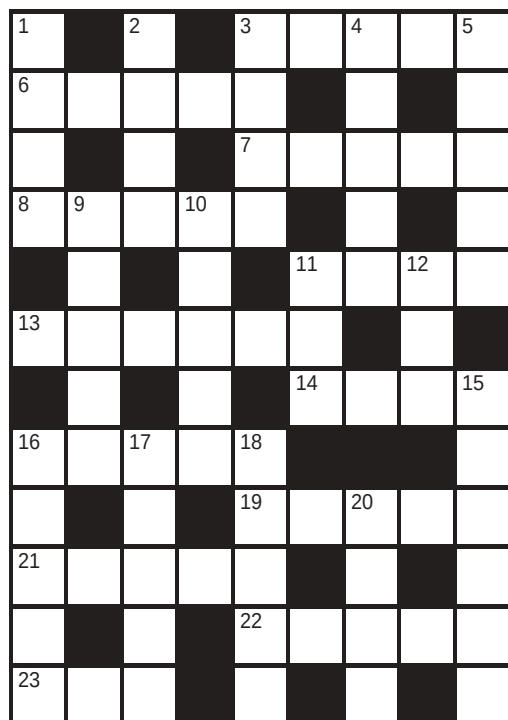
- 3) pojazd niemowlaka
- 6) główna tętnica
- 7) regionalny dialekt
- 8) Franz, autor „Procesu”
- 11) myśl przewodnia
- 13) rodzaj białej broni
- 14) zaczyna grecki alfabet
- 16) miejska lub pożarna
- 19) szal z futra
- 21) uczeń w mundurze
- 22) krewny żyrafy
- 23) opłata graniczna

PIONOWO

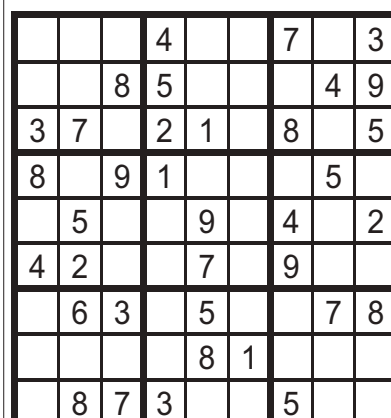
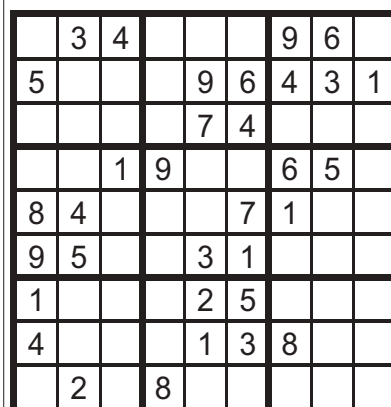
- 1) spacerowy las
- 2) niemiecki hrabia
- 3) atrybut Temidy
- 4) szybszy od slalomu
- 5) australijski miś
- 9) filmowy zalotnik
- 10) szyderstwo, drwina
- 11) irlandzka tajna armia
- 12) leśny duszek
- 15) ustęp tekstu

16) projekt obrazu

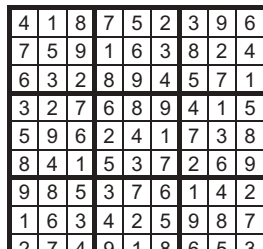
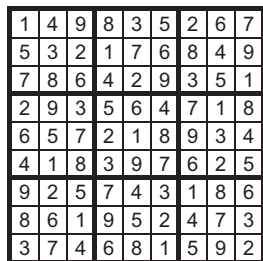
- 17) nadaje na falach
- 18) moneta z kasyna
- 20) rozciągnięty okrąg

SUDOKU

ROZWIĄZANIA

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nac.: Katarzyna Gójska

Wydawca numeru: Katarzyna Gójska

Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska

Z-ca: Joanna Szczurowska

Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)

Świat: Konrad Wysocki (kier.)

Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)

Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.),

Justyna Foksowicz (p.o. z-ca)

Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),

Anna Krajewska (z-ca)

Sport: Artur Szczepanik (kier.)

Mazowsze: Natalia Karcz-Kaczowska (p.o. kier.)

Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),

Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)

DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczewski,

Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek, Maciej Kielucki

Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Drózd

Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)

Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl

Reklama, promocja, ogłoszenia:

reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,

kom. 505 942 582

Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:

Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224

e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl

Druk: Seregni Printing Group: Warszawa

Prenumerata: www.prenumerata.swsmmedia.pl

Kontakt: prenumerata@swsmmedia.pl

Tel. 605 900 002, 501 678 819

Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.

Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017

(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)

IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść

ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie

zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie”

materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę

na ich emisję w internecie.